

មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា
សម្ភាសន៍ជាមួយ ចាន់ សៀន ភេទប្រុស អាយុ៥៨ឆ្នាំ
មុខងារសម័យខ្មែរក្រហម: «យោធា»
រស់នៅភូមិជើងភ្នំ ឃុំក្រពាំងប្រីយ៍ ស្រុកអន្លង់វែង ខេត្តទួលគោក
ថ្ងៃទី៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១១
សម្ភាសន៍ដោយ: ផាត កុសល
០១:៤០:៤៦
៤៦ទំព័រ

កុសល: ពូមានធ្វើដំឡូងទេ?
សៀន: អត់បានធ្វើនឹងគេដឹង ។
កុសល: ក្រសារខ្ញុំពួកគាត់ធ្វើដំឡូងប៉ុន្មាន១០ ហិចតាដែរ តែវាលើទួលក្រាន់បើបន្តិច ។
សៀន: ក្រាន់បើហើយ ទួលនេះក្រុមហ៊ុនគេធ្វើ ខាងកើតភូមិចំដីទំនាបលិចទឹកអស់រលីង រលួយ
ដើម រលួយទាំងបួស ។
កុសល: ជាំទឹកហើយពិបាកណាស់ ។
សៀន: ពិបាក បូករងហើយ យើងគប់រងដែរ តែគប់ទៅវាមិនមែន គប់បាននៅដូចយើងអត់
ធ្វើអីណា ដល់ពេលនេះវាចេះតែភ្លៀងច្រោះៗរលាយរងទៅ ដំឡូងជាំទឹកដដែល ។
កុសល: អត់កើត មើមក៏មិនច្រើនដែរ ។
សៀន: វាមិនមានទាំងមើមទៀត ស្អុយអស់ ក្រហមអស់ ។
កុសល: ពូខ្ញុំ១០ ហាត់ដែរ ធ្វើលើទួលក្រាន់បើបន្តិច ។
សៀន: បានទួលមិនអីទេ ។
កុសល: អីចឹងខ្ញុំចុះមកថ្ងៃនេះខ្ញុំបង្រៀនបាន២ឆ្នាំហើយ ខ្ញុំបង្រៀននៅខាងសកលវិទ្យាល័យ
ភ្នំពេញ ហើយគោលបំណងនៃការសិក្សា គឺខ្ញុំគិតថា ចុះស្ថាបស្ថង់គ្រប់ភូមិនៅអន្លង់វែង
នៅខាងម៉ាឡៃ តំបន់ដែលធ្លាប់ជាអតីត ហើយគោលបំណងទី១ គឺសំខាន់បំផុតខ្ញុំចាប់
អារម្មណ៍រឿងបញ្ហាផ្សះផ្សារជាតិ ធ្វើយ៉ាងណាឲ្យប្រទេសយើងមានសន្តិភាព កុំឲ្យមាន
បែកបាក់គេមុខទៀត ហ្នឹងគោលដៅនៃការស្ថាបស្ថង់មតិ គឺអីចឹងឯង ហើយខ្ញុំគិតថា
គ្មានអ្នកណាដឹងជាន់ជាន់នៃលោកពូធ្លាប់ឆ្លងកាត់មក លោកពូដឹងស្រាប់ហើយសព្វថ្ងៃមាន

ដម្លោះជាមួយថៃទៀត បញ្ហាអ្នកណាដែលប្រឈមមុខរាល់ថ្ងៃ គឺពួកអតីតហ្នឹង ហើយ ដែលប្រឈមមុខការពារព្រំដែន ខ្លួនខ្ញុំផ្ទាល់ចុះមកបាន៣-៤អាទិត្យ ហើយនេះ ទី៤ចុះ ធ្វើនេះពី២ខែទៅ៦ខែ ហើយគ្នា៣នាក់ ស្រីម្នាក់ឈឺបាត់ហើយ ចុះមកអត់រួច នៅតែ ប្រុសៗ២នាក់(សើច) ។ អីចឹងលោកពូឈ្មោះអីដែរ? ឈ្មោះពេញ? ខ្ញុំសរសេរ ។

ស្រៀន: ចាន់ ស្រៀន ។

កុសល: ស្រៀ ។

ស្រៀន: បាទ ។

កុសល: មានឈ្មោះអីផ្សេងទេ? មានឈ្មោះហៅផ្សេង?

ស្រៀន: អត់ទេ ហៅតែប៉ុណ្ណឹង ។

កុសល: លោកពូចាំថ្ងៃខែកំណើតទេ?

ស្រៀន: អត់ទេ ចាំតែឆ្នាំកំណើត ។

កុសល: ថ្ងៃនេះថ្ងៃទីប៉ុន្មានហើយ? ថ្ងៃទី៤? ថ្ងៃទីប៉ុន្មានខ្ញុំភ្លេចទៅ ថ្ងៃទី៥ ឬទី៤? ថ្ងៃទី៥ ខែ៧ ២០១១ ។ យើងធ្វើនៅភូមិនៅភូមិជើងភ្នំ ឃុំត្រពាំងប្រីយ៍ ស្រុកអន្លង់វែង ខេត្តខត្តរមានជ័យ ។ ថ្ងៃខែកំណើតលោកពូស្រៀន កើតថ្ងៃទីប៉ុន្មាន ឆ្នាំណា?

ស្រៀន: អត់ចាំថ្ងៃកើត ចាំតែឆ្នាំ ។

កុសល: កើតឆ្នាំប៉ុន្មាន?

ស្រៀន: កើតឆ្នាំ១៩៥៣ ។

កុសល: ខែអត់ចាំទេ?

ស្រៀន: ខែ១២ អត់ចាំថ្ងៃ ។

កុសល: អីចឹងអាយុប៉ុន្មានឆ្នាំហើយលោកពូ? ៥៧-៥៨ហើយ ៥៨ឆ្នាំហើយឆ្នាំនេះ ។ ទឹកនៃន ភូមិកំណើតចាំទេពូ?

ស្រៀន: ទីលំនៅចាស់ខ្ញុំនៅឆ្ងាយណាស់ ។

កុសល: នៅភូមិអី?

ស្រៀន: នៅភូមិ

ប្រពន្ធ: ភ្លេចភូមិខ្លួនឯងហើយ ។

ស្រៀន: វ៉ាឆ្នើងហើយ ។

កុសល: វាឆ្នើង ។

ស្រៀន: នៅភូមិហាងខ្សសួន ។

កុសលៈ ចាំស្រុកទេ?
 សៀនៈ ស្រុកហ្នឹងដែរ ។
 កុសលៈ ស្រុកអី
 សៀនៈ ស្រុកហាងខ្សាស្នួន ប៉ុន្តែខេត្ត ។
 កុសលៈ ខេត្តតាកែវ?
 សៀនៈ ខេត្តស្ទឹងត្រែង ។
 កុសលៈ ឆ្ងាយដឹង ។
 សៀនៈ បាទ ។
 កុសលៈ ស្រុកអីគេពូ ស្រុកអី ចាំស្រុកទេ?
 សៀនៈ ស្រុកហាងខ្សាស្នួន ពាក្យលាវ ។
 កុសលៈ ហាងខ្សាស្នួន ខ្ញុំមិនដែលលឺទេ យុំក៏អីចឹងដែរ?
 សៀនៈ បាទ ។
 កុសលៈ ពាក្យលាវ?
 សៀនៈ លាវ ។
 កុសលៈ លោកពូចាំដូចថា ព្រឹត្តិការណ៍ពេលដែលសម្តេចឪត្រូវគេធ្វើរដ្ឋប្រហារទម្លាក់ពូនៅ ចាំ
 ទេ?
 សៀនៈ ឆ្នាំណា អូ នៅតូចនៅស្ទើរណាស់ ។
 កុសលៈ នៅស្ទើរ?
 សៀនៈ បាទ ។ នៅវ័យ ។
 កុសលៈ ឆ្នាំ៧០ ?
 សៀនៈ ដឹងតែ៧០ ហើយ ថ្ងៃណាមិនដឹងទេ ។
 កុសលៈ ១៨ មិន ឆ្នាំ១៩៧០ ពូធ្លាប់លឺទេ?
 សៀនៈ លឺ ។
 កុសលៈ ហើយសភាពការណ៍ក្នុងភូមិយ៉ាងម៉េចដែរ នៅចាំទេពេលហ្នឹង?
 សៀនៈ កាលស្រុករដ្ឋប្រហារគិតទៅស្រុកខ្ញុំ តំបន់ស្វយតមុនគេ កាលហ្នឹងជំនាន់រៀនណាម ចូល
 ឆ្នាំ១៩៧៣កើតគេហៅ ។
 កុសលៈ រណសិរ្ស?
 សៀនៈ រណសិរ្សហ្នឹងឯង ។

កុសលៈ រណសិរ្សឆ្នាំ៧៣ អីចឹងស្រុកភូមិចាប់ផ្ដើមមានការដួចថា ធ្វើសហករណ៍ធ្វើរួមនៅ៧៣ ?
រណសិរ្សកាន់កាប់នៅ?

ស្ងៀនៈ ៧៣ ខ្ញុំអត់នេះដង ខ្ញុំមកធ្វើជាយោធាហើយ ។

កុសលៈ ៧៣ ពូជូលជាយោធាហើយ?

ស្ងៀនៈ បាទ ។

កុសលៈ ពេលហ្នឹងចូលបដិវត្តន៍អីចឹង?

ស្ងៀនៈ គេហៅចូលបដិវត្តន៍ ។

កុសលៈ ពូជូលឆ្នាំ៧៣ហ្នឹងតែម្ដង?

ស្ងៀនៈ បាទ ។

កុសលៈ ហេតុអីមិនចូលពីមុន ចូលឆ្នាំ៧៣?

ស្ងៀនៈ វានៅស្ទើរពេក ។

កុសលៈ គេប្រកួកប្រកាសយ៉ាងម៉េចទៅក្នុងភូមិហ្នឹង ពេលគេមកពេលហ្នឹង?

ស្ងៀនៈ គេមិនប្រកួកប្រកាសទេ គេនិយាយថាយ៉ាងម៉េចទេរឿយ គេថានាំគ្នាទៅកម្រឹកកម្រាក
រំដោះជាតិៗ យ៉ាងម៉េចត្រង់ណា ។

កុសលៈ រំដោះជាតិពី ។

ស្ងៀនៈ របបស្ដីគេ ។

កុសលៈ លន់ នល់?

ស្ងៀនៈ ហ្នឹងហើយ ។

កុសលៈ លន់ នល់ របបអាមេរិចហ្នឹង ។

ស្ងៀនៈ បាទ ។

កុសលៈ ហើយក្នុងភូមិចូលច្រើនទេ?

ស្ងៀនៈ ច្រើន ទាំងប្រុស ទាំងស្រី ចូលតម្រឹកកម្រាក ខ្លះនៅតែម៉ែចាស់ ឪពុកចាស់ ។

កុសលៈ ចូលហ្នឹងដោយសារ បដិវត្តន៍ជំនាន់ហ្នឹង រំដោះប្រទេសជាតិយើងឲ្យមានឯករាជ្យពីរបប
អាមេរិចកាំង?

ស្ងៀនៈ អត់ដឹង មកហ្នឹងអត់ដឹងទេ បើខ្ញុំមកតាមគេដែលហ្នឹង ឃើញគេមកច្រើន គេទៅអស់
ហើយ អ្នកមកវិញគេថាឯងស ឯងស្រួយអីចឹង ក៏មកហ្នឹងគេដែរ ។

កុសលៈ ចុះធ្វើទាហាន ម៉េចមិនសំរេចចិត្តធ្វើអីផ្សេង?

ស្មៀន: អាហ្នឹងជារឿងផ្សេង ខ្លាហារណ៍ក្នុងឯងអីចឹង ទូទៅគេទៅហើយ នៅអីតែយើង ក៏ម៉េច យើងក៏ម៉េច ។

កុសល: ពេលហ្នឹងអត់មានខ្លាចស្លាប់ទេ ធ្វើទាហានអីចឹង?

ស្មៀន: អត់ទេ មិនដែលដឹងថាស្លាប់វាយ៉ាងម៉េច គេនាំធ្វើចេះធ្វើហ្នឹងគេទៅ ។

កុសល: គ្រួសារពេលហ្នឹងមានសមាជិកប៉ុន្មាននាក់ដែរ ពេលមុន៧៣?

ស្មៀន: ក្រុមគ្រួសារខ្ញុំមានតែ៤នាក់ទេ ។

កុសល: អីចឹង៤នាក់ មានន័យថាឪពុកម្តាយ ហើយនឹងប្អូន២នាក់ ។

ស្មៀន: ទេ ។

កុសល: បងប្អូន៤នាក់?

ស្មៀន: បងប្អូន៤នាក់ទេ ។

កុសល: ប្រុសប៉ុន្មាន ស្រីប៉ុន្មាន?

ស្មៀន: ស្រី២ ប្រុស២ ។

កុសល: ប្រុសចូលធ្វើទាហានទាំង២នាក់?

ស្មៀន: អត់ទេ លោកបងខ្ញុំគាត់បានប្រពន្ធដុំត ។

កុសល: បានប្រពន្ធដុំតគាត់អត់ចូលទេ?

ស្មៀន: បាទ ។

កុសល: ចុះស្រីៗ?

ស្មៀន: ស្រីមួយបានប្តីដុំតដែរ ហើយមួយស្លាប់ ។

កុសល: ស្លាប់ជំនាន់ណា?

ស្មៀន: ស្លាប់៧២ ។

កុសល: ហើយឪពុកម្តាយលោកពូធ្វើស្រែ?

ស្មៀន: ធ្វើស្រែចម្ការធម្មតា ។

កុសល: អីចឹងលោកពូកាន់សាសនាអីដែរ?

ស្មៀន: ព្រះពុទ្ធដូចតែគ្នា ។

កុសល: ព្រះពុទ្ធដូចខ្ញុំដែរ ។

ស្មៀន: ណាទៅកាន់សាសនា យេស៊ូ អីណា ។

កុសល: ក្រែងលោកមានអីស្នាមអីចឹង ។

ស្មៀន: អត់ទេ ។

កុសលៈ ទំនៀមទំលាប់ខ្មែរយើង ។
 ស្ងៀនៈ បាទ ។
 កុសលៈ អីចឹងមុន៧៥ ហ្នឹងគឺជាជីវិតលោកពូ-អ្នកមីង យ៉ាងណាដែរ? លោកពូយ៉ាងណាដែរ
 ក្រុសារក្រ មធ្យម បង្ហូរ ឬមាន?
 ស្ងៀនៈ ក្រុសារ ដុះសំបែង?
 កុសលៈ បាទ ចាត់ទុកថាជាអ្នកក្រ មធ្យម?
 ស្ងៀនៈ ដូចតែគេឯង យើងធម្មតា មានស្រែ មានចម្ការ មិនក្រណាស់ពេក ។
 កុសលៈ មធ្យម ។
 ស្ងៀនៈ មិនមានលើសគេទេ ។
 កុសលៈ លោកពូការហើយ ឬនៅពេលហ្នឹង រៀបការ?
 ស្ងៀនៈ នៅទេ ។
 កុសលៈ ក៏មិនទាន់មានកូនមានចៅដែរ នៅក្មេង?
 ស្ងៀនៈ អត់ទាន់មានទេ នៅក្មេង ។
 កុសលៈ អីចឹងពេល៧៣ហ្នឹងនៅស្ទឹងត្រែង?
 ស្ងៀនៈ អត់ទេ ចូលកងទ័ពគេទូនៅ ។
 កុសលៈ ៧៣ហ្នឹងចូលកងទ័ពហើយ?
 ស្ងៀនៈ បាទ ។ គេទូមកនៅ ។
 កុសលៈ ចាំខែទេ ចូលកងទ័ព?
 ស្ងៀនៈ ខែ៦ ។
 កុសលៈ ខែ៦ ឆ្នាំ១៩៧៣?
 ស្ងៀនៈ បាទ ។
 កុសលៈ អាយុប៉ុន្មានចាំទេពេលហ្នឹង?
 ស្ងៀនៈ មិនដឹងប៉ុន្មាន ប្រហែល១៥-១៦ ហ្នឹង ។
 កុសលៈ នៅក្មេងណាស់?
 ស្ងៀនៈ ក្មេង ។
 កុសលៈ រៀនថ្នាក់ទីប៉ុន្មានហើយពេលហ្នឹង?
 ស្ងៀនៈ មិនបានរៀនទេ ពីដើមមិញយើងថារៀនថ្នាក់១២ចុះ ។
 កុសលៈ ថ្នាក់ទី២-៣ឥឡូវ?

សៀន: ហ្នឹងហើយ ។

កុសល: ១២ ហ្នឹងថ្នាក់ទី១ - ២ ?

សៀន: បាទ ។ ថ្នាក់ទី១២ ហ្នឹងថ្នាក់កុមារដ្ឋានហើយពេលហ្នឹង ហើយរៀនដល់ថ្នាក់ទី១០ មើល ទៅ
រៀនបានមួយឆ្នាំជាងដែរ ។

កុសល: រៀនដល់ថ្នាក់ទី១០ ?

សៀន: បាទ ។

កុសល: ហេតុអ្វីរៀនអត់បានច្រើនពូ? ដោយសារតែសង្គ្រាម ក្រុមសារមន្ត្រីមដែរ ហេតុអ្វីបាន
អត់រៀន?

សៀន: សង្គ្រាមរាល់ថ្ងៃ ហើយមានក្រុងណាបង្រៀនបើគ្រាប់ផ្លាស់ធ្លាក់រាល់ថ្ងៃ កុំប៉ាល់ហោះ
ឆាបរាល់ថ្ងៃទៅធ្វើម៉េចបានរៀន រដ្ឋប្រហារតាំងពីឆ្នាំ៧០ ហើយ ។

កុសល: ទម្លាក់គ្រាប់បែក?

សៀន: ទម្លាក់គ្រាប់បែកលិចកើតទៅ ។

កុសល: ពូនៅចាំព្រឹត្តិការណ៍អាមេរិចកាំងទម្លាក់គ្រាប់បែកទេ?

សៀន: ចាំខ្លះដែរហ្នឹង ។

កុសល: ហើយចុះភូមិពូមានខូចខាតច្រើនទេ?

សៀន: និយាយរួមអ្នកនៅតាមមាត់ទន្លេមេកុង វាខូចសំណំដែរ ។

កុសល: អីចឹងពូនៅតាមដងទន្លេមេកុង?

សៀន: បាទ នៅតាមដងទន្លេមេកុងឡើងទៅលាវ ។

កុសល: អីចឹងប៉ះពាល់ច្រើនពេលអាមេរិចកាំងទម្លាក់គ្រាប់បែក?

សៀន: បាទ ។

កុសល: អីចឹងមូលហេតុចំបងដែលលោកពូចូលបដិវត្តន៍ ដោយសារការទម្លាក់គ្រាប់បែក ឬដោយ
សារដូចលោកពូថាមុន ឃើញគេចូលព្រាតរំដោះទឹកដី?

សៀន: នឹកឃើញថាទៅវាលំបាកដែរ ម្យ៉ាងទស្សនៈខ្លួនឯងអស់សង្ឃឹម បើយើងមិនជួយជាតិ
មិនដឹងជាជួយអ្នកណា ម៉្លោះមកក្នុងទស្សនៈរបស់ខ្លួនឯង ដើម្បីផ្សះផ្សារជាតិដែលហ្នឹង ។

កុសល: ពូចាំថា ក្រោយមកទៀតគេបញ្ជូនទៅណា? បន្ទាប់ពូចូលទាហាន គេបញ្ជូនទៅណា ទៀត?

សៀន: បញ្ជូនមកខេត្តព្រះវិហារ ។

កុសល: មកព្រះវិហារ?

សៀន: បាទ ។

កុសលៈ ឆ្នាំ៧៧៣ ឬឆ្នាំ?

សៀនៈ បាទ មកនៅព្រះវិហារ ។

កុសលៈ ហើយគេឲ្យធ្វើអីទៀត ព្រះវិហារ?

សៀនៈ ធ្វើកងទ័ពធម្មតា ។

កុសលៈ ហេតុអ្វីបានគេបញ្ជូនមកព្រះវិហារ?

សៀនៈ ថាកងចល័តគេមិនដឹងម៉េច យើងចេះតែដើរ ត្រូវការគ្រងណា ដូចថាកងចេះ កងនេះ ព្រះវិហារទៅនៅស្ទឹងក្រែង ពីស្ទឹងក្រែងមកនៅព្រះវិហារ គេហៅថាចល័តកងទ័ពម៉េច ណាគេនោះ ។

កុសលៈ ហើយការរស់នៅ ហូបចុកពេលនោះអត់អីលំបាក?

សៀនៈ ទេ ដូចមិនមានអីដឹង ហូបធម្មតា ដូចតែយើង ។

កុសលៈ កាលឃ្លីងចូលក្នុងកងពល ក្នុងវ័រៈចាំមេបញ្ជាការទេ?

សៀនៈ មិនចាំទេ ភ្លេចអស់ហើយ ។

កុសលៈ ដល់ក្រោយមកពេលហើយ ប្រទេសរំដោះពេលថ្ងៃ១៧ មេសា ៧៥ ពូកែកន្លែង ដដែល ឬគេបញ្ជូនទៅផ្សេង?

សៀនៈ អត់ទេ នេះខ្ញុំនៅខត្តរមានជ័យ ។

កុសលៈ គេបញ្ជូនមកខត្តរមានជ័យទៀត ។

សៀនៈ បាទ ។

កុសលៈ ពូចាំថ្ងៃឃ្លីងទេ ព្រឹត្តិការណ៍រំដោះ សភាពការណ៍យ៉ាងម៉េចទៅពេលឃ្លីង ប្រជាជន អបអរសាទរ ថ្ងៃឃ្លីងគេមានប្រារព្ធធ្វើពិធីដប់លាន ធ្វើអីអត់? ថ្ងៃដែលប្រទេស រំដោះ ថ្ងៃ៧៥ ឃ្លីង?

សៀនៈ ថ្ងៃ១៧មេសាឃ្លីង?

កុសលៈ បាទ ដែលបដិវត្តន៍ទទួលជោគជ័យលើពួក លន់ នល់?

សៀនៈ បើខាងកន្លែងកងទ័ពគេដប់លានដែល គេដប់លានអបអរ តែខ្ញុំនៅតាមព្រំដែនមិនដឹង ដឹង មិនដឹងគេដប់អី ថ្ងៃណាក៏ថ្ងៃហូប នៅព្រំដែនធម្មតា មិនដឹងខាងក្នុង ខាងក្រៅគេ ធ្វើម៉េចមិនដឹងទេ មិនដែលចូលសាលានយោបាយ នៅតែការពារព្រំដែន ។

កុសលៈ ក្រោយមកទៀត ក្រោយ៧៥?

សៀនៈ ក្រោយពី៧៥ មក គឺ៧៧ ។

កុសលៈ ក្រោយមកគេឲ្យទៅណាទៀត?

សៀន: នៅតែហ្នឹង ។

កុសល: នៅការពារព្រំដែន?

សៀន: បាទ ។

កុសល: ព្រំដែនព្រះវិហារ?

សៀន: បាទ ។

កុសល: ហើយមានប៉ះជាមួយថៃទេ ពេលហ្នឹង?

សៀន: កាលហ្នឹងអត់មានប៉ះទេ អព្យាក្រឹតភាពខ្លួន នៅតំបន់វានៅហៅថាព្រំដែនវាច្បាស់ អត់មានប៉ះពាល់គ្នាទេ ។

កុសល: ពូមានបានឡើងទៅប្រាសាទព្រះវិហារទេពេលហ្នឹង?

សៀន: មិនដែលបានឡើងផង ទើបតែឡើងសម័យក្រោយហើយ កាលសម័យយើង ។

កុសល: សង្គ្រាមស៊ីវិល?

សៀន: សង្គ្រាមស៊ីវិលហើយ ។

កុសល: ចុះក្រោយមកទៀតលោកពូ?

សៀន: ក្រោយពី ។

កុសល: ពេលទ័ពវៀតណាមចូលមក ពូចាំថ្ងៃទេ ៧៨-៧៩ហ្នឹង ប្រទេសជាតិមានការប្រែប្រួលមិនអីចឹង?

សៀន: កាលដែលវៀតណាមចូលមកកម្ពុជា ខ្ញុំនៅធ្វើកងទ័ពដែរ ។

កុសល: កងទ័ពហូត?

សៀន: បាទ កងទ័ព មិនដឹងជាសភាពការណ៍គេយ៉ាងម៉េចអីយ៉ាងម៉េច មិនដឹងហ្នឹងគេ គេប្រាប់ទៅណាក៏ទៅហ្នឹងគេ គេប្រាប់ឲ្យទៅច្បាំងក៏ទៅច្បាំង មិនដឹងថាយ៉ាងណា ទិសដៅយ៉ាងណា អត់ដឹងទេ ។

កុសល: កាលហ្នឹងនៅក្នុងកងពលលេខប៉ុន្មាន?

សៀន: កងពលលេខប៉ុន្មានទេ កងពលលេខ៤ ។

កុសល: កងពលលេខ៤ការពារតំបន់ព្រះវិហារ?

សៀន: បាទ ។

កុសល: អ្នកណាជាអ្នកកាន់ពេលហ្នឹង មេកងពលលេខ៤ នៅចាំទេ?

សៀន: ភ្លេចហើយ ឈ្មោះហាងរូ ។

កុសល: នៅរស់ ឬស្លាប់ហើយ?

ស្រៀន: មិនដឹងនៅរស់ ឬស្លាប់ទេ ឥឡូវមិនដែលដឹង ។

កុសល: ត្រឡប់នៅក្នុងរបបពាណិជ្ជកម្មហ្នឹងតើពូដែលទៅលេងក្រុសារដែរ?

ស្រៀន: អត់ដាច់ទេឥឡូវ ។

កុសល: អត់ដែលលឺ អត់ដែលដឹង?

ស្រៀន: អត់ដែលលឺ អត់ដែលដឹងទេ ទេឥឡូវ ។

កុសល: ដូចនៅប្អូនស្រីម្នាក់ ប្រុសម្នាក់?

ស្រៀន: ប្រុសហ្នឹងបងគេបង្អស់ ។

កុសល: នៅរស់ ។

ស្រៀន: នៅរស់កាលខ្ញុំចេញមកនៅរស់ ។

កុសល: តែឥឡូវមានដឹងទេ?

ស្រៀន: អត់ដែលដឹង ស្រីក៏នៅរស់ដែរ ។

កុសល: អត់ដែលដឹងដំណឹង?

ស្រៀន: អត់ដែលដឹងដំណឹង អត់ដែលទៅដង ។

កុសល: លោកពូមានដែលត្រឡប់ទៅវិញ ដើម្បីតាមរកទេ?

ស្រៀន: អត់ទេ ។

កុសល: ម៉េចអី ហេតុអី?

ស្រៀន: អត់មានអី ដូចមិនមានអារម្មណ៍អីនឹកឃើញថាវា សន្មត់ខ្លួនឯងថាមិននឹកឃើញថាបង ស្រីបងប្រុសនៅរស់ដង តាមមើលទៅ បើខ្ញុំពៅគេប៉ុណ្ណឹងហើយចុះគាត់ហើយនឹងខ្ញុំមិន មែនឧប្បមួយណា ៥-៧ឆ្នាំមួយ ដល់អីចឹងខ្ញុំថាគ្មាន ។

កុសល: ប្រហែលជាគាត់ស្លាប់អស់ហើយ ។

ស្រៀន: អីចឹងខ្ញុំខ្លួនទៅ ។

កុសល: កូនក្មួយក៏មិននេះដែរ?

ស្រៀន: អត់មានអ្នកណាអើពើដង គិតទៅខ្លួន ម្យ៉ាងធ្វើកងទ័ពកាលនោះចេញពីភូមិទាំងអស់គ្នា បែកបាក់គ្នាខ្លះស្លាប់ ខ្លះក៏គេទៅផ្ទះវិញ នៅតែខ្ញុំ ដាច់ចូលតែខ្ញុំ មិនដឹងរកអ្នកណាទៅ ហើយ ដូចហើយនឹងអត់មានអារម្មណ៍ចង់ទៅបន្តិចទេ ។

កុសល: មិនដែលនឹកនាថាកាលពីក្មេងថាទៅនោះ?

ស្រៀន: អត់ទេ ភ្លេចអស់ហើយ ។

កុសល: ដូចអ្នកមិនពេលណា?

សៀន: ឆ្នាំ៨០ ។

កុសល: ទើបតែជួប៨០ ?

សៀន: បាទ ។

កុសល: អីចឹងពូមិនដែលរៀបការពីមុនមកទេ? ជួបគាត់ទី១ ?

សៀន: មិនដែលទេ ។

កុសល: ពេលពូរៀបការ៨០ អាយុប៉ុន្មានហើយ?

សៀន: អាយុទើប ។

កុសល: ២៧ ៨០ អាយុ២៧ឆ្នាំ?

សៀន: មិនមែនទេ ។

កុសល: ពូរៀបការអាយុប៉ុន្មាន?

សៀន: សែជាងហើយ ។

កុសល: អ្នក ប្រើតាមស្រែ ត្រូវហើយសែជាង ។ រៀបការរាងយឺតដែរ ។

សៀន: បាទ ។

កុសល: អីចឹងពេលជួបអ្នកមីន ជួបគ្នានៅក្នុងយោធា ឬយ៉ាងម៉េច?

សៀន: បាទ ជួបយោធាគេធ្វើយោធាដូចតែគ្នា ។

កុសល: កាលជំនាន់៣ឆ្នាំកាត់ដែលអង្គការចាត់តាំងឲ្យជួប មានក្រុសារមានអី?

សៀន: មិនដែលស្មើគេដង មិនដែលមានអារម្មណ៍ថាចង់បានដង ខ្លួន មិនដែលសុំគេ ហើយ ម្យ៉ាងនៅតែព្រំដែន ដុបព្រៃមិនដែលឃើញស្រីឃើញញឹញឃើញក្រីក្រដង ។

កុសល: ម៉េចបានជួបអ្នកមីន ដោយចៃដន្យ ឬម៉េច?

សៀន: ដោយចៃដន្យទេ ជួប៨០ ហ្នឹងកាលហ្នឹងយើងមិនមូលគ្នាដល់អីចឹងជួបគ្នា ក៏បាន ស្រលាញ់គ្នាយលគ្នាទៅ ។

កុសល: មានកូនប៉ុន្មានហើយ?

សៀន: កូន៤-៥ នាក់ ។

កុសល: ហើយអ្នកមីនកាលហ្នឹងកាត់នៅក្នុងកងពលជាមួយគ្នា ឬក៏?

សៀន: អត់ទេ គេនៅពួកខាងណាទេ មិនបានស៊ើបសួរដង មិនដឹងគេនៅខាងណា ជួបគ្នា ស្រលាញ់ យកគ្នាទៅ ។

កុសល: ហើយអ្នកមីនអ្នកស្រុកណាដែរ?

សៀន: អ្នកកំពង់ចាម ។

កុសលៈ គិតទៅមកពីខេត្តផ្សេងៗ គ្នាតំបន់នេះ ។

សៀនៈ បាទ ។

កុសលៈ មានមកពីតាកែវ កំពត ពូស្ទីង ក្រែង កំពង់ចាម និយាយរួមអន្លង់វែងមានមកពីក្របំទាំងអស់ ។

សៀនៈ ក្របំទិសទី អត់មានអ្នកស្រុកអន្លង់វែងដូចគ្នាទេ ។

កុសលៈ សុទ្ធតែមកផ្សេង ។

សៀនៈ អ្នកអន្លង់វែងនៅបែសពុំថ្ងៃ ។

កុសលៈ ប៉ុន្តែមកហើយមិនទៅស្រុកវិញទៀត ។

សៀនៈ មិនទៅទេ ។

កុសលៈ ហេតុអី ដូចលោកពូមិនទៅស្រុក អ្នកមីងក៏នៅនេះ ?

សៀនៈ ដូចមានអារម្មណ៍ដែលហ្នឹង តាមមើលទៅ ។

ប្រពន្ធៈ មកយូរទៅមិននឹកបងប្អូនទេ ។

សៀនៈ លែងនឹកនាអស់ ម្យ៉ាងវាគ្មានថវិការដល់ វាពិបាក កាលពីដើមមិញវាពិបាកដើរចុះដើរឡើង ឥឡូវមានថវិការគេទៅជួរស្រួលហើយ ក៏ដូចមានអារម្មណ៍ហើទៅ ។

ប្រពន្ធៈ ឃើញបែកគ្នាយូរហើយហ្នឹង សព្វថ្ងៃបើសិនគេថាបងគាត់ស្លាប់ហើយ អត់មានអារម្មណ៍យំ ។

កុសលៈ វាបែកយូរពេក ។

សៀនៈ បែកយូរពេក ។

ប្រពន្ធៈ បែកតាំងពីជំនាន់ក្មេង ឥឡូវឡើងអាយុហាហើយ បានថាគ្មានអារម្មណ៍យំ ដល់គេថាឆាប់ ។

កុសលៈ គិតទៅមានបងប្អូនបែកបាក់គ្នាអស់រលីង រាប់សិបឆ្នាំ ។

សៀនៈ រាប់សិបឆ្នាំ ។

កុសលៈ ពេលខ្លះមាននឹកថាចង់ជួបពួកគាត់វិញទេ សួរម៉េចម៉ាអី បងប្អូន ?

សៀនៈ នឹកឃើញខ្លះ ថ្ងៃណានឹកឃើញអារម្មណ៍ចង់ជួបបងប្អូនដែរ តែគិតតែមួយភ្លែតបានត្រឹមតែគិត ប៉ុន្តែមិនទៅ មិនមានអារម្មណ៍ទៅ និយាយថាគ្មានអារម្មណ៍ទៅតែ មួយគិតបើទៅមិនដឹងទៅជួបអ្នកណា បើប៉ុន្តែនាសិបឆ្នាំទៅហើយ មិនដែលមានទំនាក់ទំនងបន្តិចដង មិនដឹងទៅជួបយ៉ាងម៉េចកើត គិតទៅផ្លូវហ្នឹងផ្សេង ។

កុសលៈ ចុះក្រោយមកទៀត ទសវត្សរ៍៨០ កាលប្តឹងយើងមានសង្គ្រាមស៊ីវិល ពួកវៀតណាម ដកចេញទៅ ឆ្នាំ៨៨-៨៩ ពេលប្តឹងសភាពការណ៍តំបន់នេះ ខ្ញុំឃើញប្របូកប្របល់ ជាពិសេសតំបន់សៀមរាប-ឧត្តរមានជ័យ កាលប្តឹងពួកវៀតណាមចូលលុកលុយមក ដល់នេះ លោកពូមានវ៉ែជាមួយពួកប្តឹងច្រើនទេ?

សៀនៈ ទេ កាលនោះតំបន់នេះនិយាយរួមមិនមានអ្នកណាទៅទំនេរបានទេ ។

កុសលៈ មិនក៏ច្រើន?

សៀនៈ អ្វីៗគិតទៅសស្រាក់សស្រាំការពារដូចតែគ្នា គេក៏គេ យើងក៏យើង នៅកន្លែងៗខ្លួន អត់ ដែលមានទំនេរទេគិតទៅ ។

កុសលៈ វ៉ែវ៉ែហូត ។

សៀនៈ មិនថាបុគ្គលណា និយាយរួមឲ្យតែជួរព្រំដែនស្រុកអន្លង់វ៉ែននេះ ។

កុសលៈ វ៉ែវ៉ែហូត?

សៀនៈ សុទ្ធតែកងទ័ពទាំងអស់ វាមានច្រើនផ្នែក ខ្លះគេនៅព្រំដែន មានព្រំដែនដូចគ្នា ហើយ ខ្លះគេចូលទៅក្នុងៗអីចឹងទៅ តាមលទ្ធភាព ។

កុសលៈ ពូនៅក្រោមបងដាន់ណា អត់ទេ? នៅក្រុមជាមួយគ្នា ឬយ៉ាងម៉េច?

សៀនៈ មុនដំបូងនៅជាមួយគ្នា នៅ៨០ដូចគ្នា ។

កុសលៈ កងពល៨០ ?

សៀនៈ បាទ ។

កុសលៈ ហើយគាត់ទៅក្រោមផ្តាច់ខ្លួនទៅ ។

សៀនៈ បាទ ។ ផ្តាច់ខ្លួនទៅគេឲ្យខ្ញុំទៅនៅភ្នំដាច់ ។

កុសលៈ គាត់កាន់កងពល ឬកងវ៉ែរ?

សៀនៈ មុនដំបូងកាន់កងវ៉ែរទេ ។

កុសលៈ គាត់ធំដែរ?

សៀនៈ បាទ ។

កុសលៈ មុននឹងរៀបផ្តាច់ខ្លួនសភាពការណ៍យ៉ាងម៉េចដែរពេលប្តឹង? ព្រោះមានអ្នកខ្លះទៅ អ្នកខ្លះ មិនទៅ? លោកពូចាំបានទេ?

សៀនៈ ពេលផ្តាច់ខ្លួនវាមិនដឹងរឿងរាងៗខ្លួន ។

កុសលៈ សុទ្ធតែជាការសំណត់?

ស្មៀន: ស្រាប់តែ អានេះទៅនោះ ដល់គ្នាទៅ គេថាអាព្វកនោះទៅហើយសុទ្ធតែពួកក្បត់ ឯង
នេះទៅណាគេចេះ ហ៏ ទៅនោះ ទៅហ្នឹងគេទៅ។ សាកាដូមួយស្តាយរិចអស់ហើយ ជើង
ត្បូង ត្បូងជើង គ្រាន់តែធ្ងន់ខ្ញុំបានមេមួយគាត់ពិការជើងទៅនៅជាមួយមេហ្នឹង មិនសូវ
បានហ្នឹងទៅមុខនឹងគេប៉ុន្មានទេ នៅហ្នឹងក្រោយជួយមីងៗ រែក គាត់ផ្តាច់រត់ ទៅកើត
អីចឹងទៅ ។

កុសល: ពិណមេរបស់ពូដែលពិការជើង?

ស្មៀន: នេះ តាប៉ែន នីម ។

កុសល: ខ្ញុំជួបគាត់ គាត់ជួបពូឯងមុនដែរ ។ គាត់ពិការជើងដែរ នៅជាមួយពូនីម ហ្នឹង? គាត់
កងវរ:អីចឹង?

ស្មៀន: បាទ ។

កុសល: គាត់ឡើងទៅជាមួយតាទៅ?

ស្មៀន: ទៅលើជាមួយគេទៅ ។

កុសល: អីចឹងបានថាបើគាត់ផ្តាច់ខ្លួនមកមុន គាត់ក៏ធ្វើផងដែរ បានចៅហ្វាយស្រុកហ្នឹងគេដែរ ។

ស្មៀន: មិនដឹងដែរ មិនស្រួល ដាន់ណា អត់បានទាន់គាត់ទេ ។

កុសល: អត់ទាន់គាត់ទេ គាត់និយាយមកគាត់ដឹងច្រើន នីម ហើយមាឌគាត់ធំ ។

ស្មៀន: កាលហ្នឹងកាលនៅ ។

ប្រពន្ធ: ប្រពន្ធគាត់ក៏កំបុតជើងដែរ ។

កុសល: ដៃទៀត ។

ស្មៀន: កាលគាត់នៅជាមួយ ដាន់ណា ហ្នឹងរងរបស់គាត់ ។

កុសល: បងដាន់ណា រងរបស់គាត់ ។

ស្មៀន: បាទ ។

កុសល: គិតទៅក្រឡាប់ចាក់អស់ ប៉ុន្តែខ្ញុំអត់យល់ថាហេតុអីបានបែកគ្នាពីរនាក់ហ្នឹង បងដាន់ណា
គាត់រង ហើយហេតុអី ពូនីម ហ្នឹងគាត់ ។

ស្មៀន: ដាន់ណា គេនៅកាន់ទ័ពជាប់ ហើយបងនេះគាត់នៅកន្លែងពិការ ។

កុសល: គាត់ពិការហើយៗ ?

ស្មៀន: នៅកន្លែងពិការគេបញ្ចូលមកមួយកងអីចឹងទៅ ដូចថាខ្ញុំធ្លាប់នៅជាមួយគ្នាពីដើមមុំញា
ក៏ប្រមូលគ្នាទៅនៅជាមួយគាត់ ។ ហើយ ដាន់ណា គេកាន់កងទ័ពជាប់ក៏គេដោយឡែក
គេទៅ ។

កុសលៈ បងដាន់ណា ហ្នឹងអនុទេ?

សៀនៈ ដល់គាត់មកនៅពិការគេឡើងនោះទៅ គាត់ក៏សាមញ្ញយើងធម្មតា ប៉ុន្តែគូនាទីនៅធម្មតា តែអត់មានសិទ្ធិកាន់កងទ័ពទៀតទេ យើងពិការហើយ មានតែប៉ុណ្ណឹង ។ ដល់នេះ គេឡើង ទៀតទៅ ។

កុសលៈ គិតទៅប្រវត្តិសាស្ត្រមិនទៀងទេ ។

សៀនៈ មិនទៀងទេ ។

កុសលៈ អ្នកខ្លះបានឡើងទៅ ដូចថាខុសគ្នា សំណាងខុសៗគ្នា ។ ពេលហ្នឹងលោកពូមានឃើញមាន ចាំតាៗ គាត់ចុះជាប់? តា ម៉ុក?

សៀនៈ តា ម៉ុក ខ្ញុំចាំមុខច្បាស់ ។

កុសលៈ ដែលឃើញ ប៉ុល ពត ទេ?

សៀនៈ បើ ប៉ុល ពត អត់ទេ ។

កុសលៈ ហេតុអ្វីខ្ញុំឆ្ងល់សួរគ្រប់គ្នាមិនដែលឃើញគាត់?

សៀនៈ មិនដែលឃើញទេ ។

ប្រពន្ធៈ ដែលលី ។

សៀនៈ លីតែឈ្មោះ មុខមិនដឹងយ៉ាងណា ។

កុសលៈ គាត់នៅហ្នឹងទេ?

សៀនៈ នៅតែនេះ ប៉ុន្តែយើងមិនស្គាល់ មិនដឹង ប៉ុល ពត មួយណា បើ តា ម៉ុក ដែលស្គាល់ គាត់ច្បាស់ដោយសារគាត់ជាប់ជើង ។

កុសលៈ ហើយគាត់ដើរចុះគ្រប់ផ្ទះ ។

សៀនៈ ដើរជេរគ្រប់ផ្ទះ បានប៉ុណ្ណឹង ស្គាល់ប៉ុណ្ណឹង មេៗខាងលើមិនដែលស្គាល់គេទេ មិនដឹង មួយណា ពត, មួយណា ខៀវ សំផន មិនដឹងមួយណា សុន សេន មិនស្គាល់គេទេ

ប្រពន្ធៈ លីតែគេហៅៗតាមគេ ។

សៀនៈ ហៅហ្នឹងគេ ។

កុសលៈ គាត់មិនដែលចេញមកដើរឲ្យប្រជាជនមើលទេ ។

សៀនៈ បើគេអ្នកស្គាល់គេថាគាត់ចេញ ណាស់តែយើងមិនដែលស្គាល់ មេៗគេថាគាត់នេះមកពី នេះ គាត់នេះមកពីនោះ អាគេទៅបាត់ហើយបានគេប្រាប់ក្រោយ ប៉ុន្តែថាទៅដូចក្នុងឯង ដឹងស្រាប់ហើយ ទាំងយើងទាំងគេរក្សាសុខរាងតែខ្លួន អ្នកណាមកពីណាក៏មកទៅ កុំតែធ្វើ ទុក្ខបុកម្នេញយើង ឲ្យតែបានសុខក្រុមគ្រួសារយើងបានហើយ ។

កុសលៈ ពេលសមាហរណកម្មហើយ ពេលហ្នឹងឆ្នាំប៉ុន្មាន៩៨?

សៀនៈ ៩៨ ។

កុសលៈ ពូជូលជាមួយរដ្ឋាភិបាលហើយឆ្នាំណា?

សៀនៈ ៩៨ហ្នឹង ។

កុសលៈ ពេលចូលមកហ្នឹងគេជួយអីខ្លះ?

សៀនៈ កាលនោះគេបានឲ្យខ្លះយាយ?

ប្រពន្ធៈ បានអង្ករ បានម្ហូប ។

សៀនៈ បានគង់ ។

កុសលៈ ប្រគល់អារ៉ុធាតុគេអស់ទៅ?

សៀនៈ បាទ ។

ប្រពន្ធៈ មានអារ៉ុធាតុណា ។

សៀនៈ អត់មានអារ៉ុធាតុខ្ញុំ អត់មាន នៅពិការអត់មានអារ៉ុធាតុទេ ។

កុសលៈ លោកពូជូលអីគេ ពិការ?

សៀនៈ អត់រូបទេ ប៉ុន្តែនៅជាមួយគាហ្នឹង គេដកតាំងពីគាត់មកនៅកន្លែងពិការ ខ្ញុំមិនដែល មានអារ៉ុធាតុទេ អត់ ។

ប្រពន្ធៈ តាំងពីមិនទាន់ចប់សង្គ្រាម គាត់ទៅនៅកន្លែងពិការនេះក៏ទៅតាម ។

កុសលៈ តាមមេរហូត ។

សៀនៈ បាទ ។

ប្រពន្ធៈ តាមសែនប្រពន្ធគាត់ ប្រពន្ធគាត់ដាច់ជើងដើរមិនរួច ។

កុសលៈ ហ្នឹងហើយខ្ញុំជួបគាត់ដែរ ឃើញប្រពន្ធគាត់សារ៉ូម ។

សៀនៈ មិនសូវជាដែលទេយាយហ្នឹង ។

កុសលៈ ពីរនាក់គាត់ដូចស្រលាញ់គ្នាសំបើមណាស់ ជួបអង្គការរៀបចំ ។ ប្រពន្ធគាត់ធ្វើទាហាន ដែរ?

សៀនៈ យាយហ្នឹងកងដឹកជញ្ជូន ។

កុសលៈ គាត់ប្រាប់ខ្ញុំដែរកងដឹកជញ្ជូន ។ ខ្លាំងដែលកំបុតដែបួន សល់ម្រាមមួយជើងទៀត ។

សៀនៈ ជើងនោះបើតាមពេទ្យគេ បើគាត់ឲ្យគេកាត់ដាក់ជើងសិប្បនិម្មិតដើរបានស្រួលហើយ តែ គាត់អៀននឹងគេណាស់ មិនហ៊ានឲ្យគេកាត់ ។ បើឲ្យគេកាត់ធម្មតាកាលនោះអាយុវាទៅ ល្មមៗវាជាបាត់ទៅហើយ ដាក់ជើងដើរក៏ល ។

ប្រពន្ធ៖ គាំទ្រពីគាត់មិនបានកូន ។

ស្រៀន៖ មិនទាន់មានកូន ។

ប្រពន្ធ៖ ឥឡូវបានចៅទៀត ។

ស្រៀន៖ ចង់បានចៅត្រូវទៀតហើយ ដល់អីចឹងគាត់នៅតែរុំបង់ ក្រណាត់សហ្នឹង ដើរភឹបៗដូចជើង ដំរី ខ្ញុំតែងថាយាយឯងកើតជើងដំរីមួយដំរីតហើយ គេនាំទៅកាត់មិនព្រមទៅ កាត់ទេ ទុកធ្វើអី អាជើងដាច់ ដៃដាច់ ។

កុសល៖ ឃើញកាត់ចេះតែលាក់ កាត់បាំងកុំឲ្យឃើញ ។

ស្រៀន៖ លាក់កុំបាំងមិនឲ្យឃើញ អ្នកណាទៅនេះបើយើងដំណើរខុស មិនឲ្យពេទ្យគេកាត់កុំអីដើរ រួចសព្វថ្ងៃ ដើរភឹលបាត់ ។

ប្រពន្ធ៖ យាយដាច់ជើងមុនតា ។

កុសល៖ កាត់ដាច់ជើងជំនាន់ណាមីន ?

ស្រៀន៖ យាយហ្នឹង ប៉ែតប៉ុន្មានទេ តានេះដាច់ជើង៨៤ ឆ្នាំ៨៤ យាយហ្នឹងអាច៨៣ មួយឆ្នាំ ម្នាក់ ។

ប្រពន្ធ៖ តែកាត់តាមប្រពន្ធកាត់ជាប់រហូតដល់សព្វថ្ងៃ ។

កុសល៖ សរសើរកាត់ ។

ប្រពន្ធ៖ ខ្លះគេលែងចោល ។

កុសល៖ នៅជាមួយគ្នារហូត ។

ស្រៀន៖ កាត់មិនដែលចេះឈ្មោះគ្នាទេ កាត់គិតតែរឿងចម្បារស្រែ សណែក រឿងពោត គោយន្ត កាត់មួយយាយតាទៅហើយ តែយាយទៅៗហើយ តែព្រលឹមឡើងទៅស្រែបាត់ បេះ ឡឡឹកកាត់ ខែឡឡឹកៗ ខែសណែកៗ ។

កុសល៖ ស្មារពោតឲ្យខ្ញុំឡើងមួយបានធំ ពោត ។

ស្រៀន៖ ពោតកាត់ដំរី បើខែឡឡឹក ប៉ុន្តែឥឡូវដំរីវាមិនគង់ក្លាយអើយ ណាស់តែបើដេកចាំក៏ យ៉ាប ណាស់តែគេលួចបេះរបស់កាត់ ដឹងតែកាត់ពិការអីចឹង មានអ្នកប្រណែនហ្នឹង អ្នកពិការ ទៀត វាយ៉ាបអីចឹង ក្មេងៗវាដើរទៅវាកាត់ ត្រឹមហូប៤-៥មានអី ខ្លះកាត់ ដាក់ការុន យកមកស្មារលក់ដែរ របស់កាត់មិនសមសោះ ។

កុសល៖ លោកពូឆ្លងកាត់មកច្រើនហើយ ធ្វើម៉េចឲ្យប្រទេសយើងមានការដុះដុះរ? ខ្ញុំចង់ និយាយថាភាគច្រើនមាននៅក្នុង មានក្រៅ ហើយអ្នកក្នុងច្រើនមិនយល់ លឺតែតំបន់ អន្លង់វែងគឺថាតំបន់សុទ្ធតែព្រៃ តំបន់នោះសុទ្ធតែពួកខ្មែរក្រហម ហើយអ្នកខាងក្នុងអ្នក

ខ្លះមិនដែលមកដល់អន្លង់វែងទេ គាត់អត់ដឹងថាអន្លង់វែងអត់មានអ្នកសុំទានទេ ទៅកន្លែង
ផ្សេងៗ សុទ្ធតែអ្នកសុំទានមួយកំរន ។ ខ្ញុំមកឃើញផ្ទាល់ខុសពីអ្វីដែលខ្ញុំបានដឹងពី មុនមក
ភាគច្រើននៅមានការភ័ន្តច្រឡំច្រើន មិនអីចឹង ។ ហើយអ្នកខាងក្រៅក៏មិនដឹង ពីអ្នកខាង
ក្នុងដែរ ទី១ខ្លាចមិនហ៊ានទៅខាងនោះ អីចឹងខ្ញុំមានអារម្មណ៍ថាសង្កមយើង នៅមានអ្នកក្នុង
និងអ្នកក្រៅ យើងធ្វើម៉េចឲ្យប្រទេសយើងមានការផ្សះផ្សារ?

សៀន: ទេ អាហ្នឹង ។

កុសល: តាមព្រមានន័យថាម៉េចទៅការផ្សះផ្សារ? និយមន័យនៃការផ្សះផ្សារធ្វើម៉េចទៅ?

សៀន: យើងរួមគ្នាទៅណា ហៅថារួមធ្វើអ្វីមួយកុំឲ្យប៉ះពាល់ទៅខាងក្នុង រាជរដ្ឋាភិបាលហ្នឹងវា
ផ្សះផ្សារជាតិបាត់ហើយ ធ្វើអ្វីមួយកុំឲ្យវាល្អកករ ម្យ៉ាងគឺយើងនៅខាងណាក៏នៅខាង
ហ្នឹងឲ្យវាច្បាស់លាស់ តែដែលប្រយោជន៍ក៏យើងគិតមើលដែរ សំខាន់អ្នកដែល អ្វីមួយ
អ្នកដែលធ្វើ អ្នកមិនធ្វើ បានតែថា អាហ្នឹងក៏យើងចំណាស់នេះហើយ ចេះវិភាគ
ពិចារណាដែរ ឯងធ្វើអានេះឲ្យអញបន្តិច អញឲ្យអានេះអានោះ បានតែថាទេការពិត
អត់បាន ខ្ញុំក៏អត់ចាញ់បោកអ្នកណា ចាញ់បញ្ឆោតអ្នកណា ទស្សនៈខ្លួនរាល់ថ្ងៃគិតថា
អ្នកណាដែលក្របក្រង អ្នកណាធ្វើឲ្យខ្ញុំរស់នៅ បានផ្ទះបានសំបែងប៉ុណ្ណោះខ្ញុំអត់ភ្លេចគេ
ដែរ តែខ្ញុំមិនទៅប្រឆាំង អត់ទៅថាឲ្យអ្នកណា អត់ទេ អាហ្នឹង គឺថាមិនទៅគិតទៀនគេ មិន
ទៅរិះគន់គេនាំឲ្យវាសោម័ងក្នុងចិត្តទេ គិតតែព្រលឹមឡើងការងារខ្លួនយើងបានហើយ គេធ្វើ
អីជារឿងរបស់គេ សព្វថ្ងៃគិតតែប៉ុណ្ណឹង ។

កុសល: ចុះសព្វថ្ងៃរដ្ឋាភិបាលមុនដំបូងសន្យាថា ពេលដែលធ្វើសមាហរណកម្មហើយ គឺមិនមាន
ការផ្តន្ទាទោសទេ ដូចលោក អៀង សារី ជាដើម ។ ប៉ុន្តែក្រោយមកចាប់ មិនអីចឹងពូ

សៀន: បាទ ។

កុសល: មុនដំបូងអត់ទិសទោសឲ្យ គោលនយោបាយរាជរដ្ឋាភិបាល គឺថាអត់ទិសទោសឲ្យ យើង
ចូលទៅ យើងផ្សះផ្សារជាតិតែមួយទៅ ដាក់អាវុធ ដល់ពេលចូលទៅឥឡូវចាប់ដូច្នោះ
ហាក់ដូចជាមានការផ្ទុយទៅអ្វីដែលសន្យាពីមុន មិនអីចឹងពូ? លោកពូជ្រាបស្រាប់ហើយ
មុនដំបូងសន្យាអត់មានការចាប់អីទេ ប៉ុន្តែដល់ក្រោយមកឥឡូវមានបង្កើតតុលាការ ហើយ
ដូចមានការចាប់ដូច អ៊ីខៀវ សំផន ដូចចាប់អ្នកផ្សេងទៀតដូចមានការ រំដើបរំដួលអីចឹង
តើលោកពូយល់ថាតុលាការហ្នឹងវាប៉ះពាល់ដល់ការផ្សះផ្សារជាតិដែរ ឬទេ? មិនអីចឹង
ពីមុនមកសន្យាថាចូលមកលើកលែងទោសអស់ហើយ គោលនយោបាយផ្សះផ្សារ ដល់
ក្រោយមកថ្មីៗនេះ លោកពូមានតាមដានអីចឹង មានការកាត់ ទោសមេៗ ដូច ខុច កាត់

ហើយ ។ ចូលដល់ណាទៀត តាមន ជា, ខៀវ សំផន, អៀង សារី, អៀង ធីរិទ្ធ
ប្រពន្ធកាត់ស្រែ ហើយលឿនៗថាចង់បន្តទៀត ០០៣ ណាទៀត។ អីចឹងខ្ញុំសួរ
លោកពូធ្វើអីចឹងប៉ះពាល់ដល់ការផ្សះផ្សារដែលទេ? ធ្វើ អីចឹង?

សៀន: រឿងហ្នឹងវាប៉ះពាល់ចេះតែប៉ះហើយ អាហ្នឹងជាទស្សនៈរបស់អ្នកគេដឹកនាំផ្សេងៗ តែ
យើងជាប្រជាពលរដ្ឋធម្មតា ការសន្យាចេះតែថា វាមានខុសមានត្រូវ តែខ្ញុំមិនចូល
ចិត្តទៅខាងណា ឬក៏អន់ចិត្តទៅខាងណាទេ អាហ្នឹងផ្សះផ្សារតាមតែស្រេចជារឿងរបស់
គេទៅ ខ្ញុំមានតែអីចឹង មិនបានទៅគិតអីវែងឆ្ងាយដល់ថ្នាក់ហ្នឹងទេ ។

កុសល: ពូដែលតាមដានទេ? តាមដានពីតុលាការ?

សៀន: មិនទេ មិនដែលចាប់អារម្មណ៍ផង ។

កុសល: ប៉ុន្តែធ្លាប់លឺទេ?

សៀន: ធ្លាប់លឺ ថ្ងៃណាដើរចំទៅគេបើកវិទ្យុប៉ុស្តិ៍អាស៊ីសេរី ប៉ុស្តិ៍ស៊ីធីអិន ប៉ុស្តិ៍អាមេរិច លឺ
កាត់ទោស គិតទៅកាត់ទោសមិនដឹងយ៉ាងណា កាត់ក៏តុលាការចេញរួចទៅហើយ មិន
កាត់ក៏តុលាការចេញរួចហើយ រឿងហ្នឹងតវ៉ាក៏មិនបានដល់ប្រយោជន៍អី គិតទៅគ្មាន កុំ
ទៅគិតកូររឿងរបស់គេ គិតតែខ្លួនឯងឲ្យព្រលឹមឡើងរស់បានហើយ និយាយថាអីចឹង
ចុះ ។

កុសល: ដូចពូនិយាយថាបានម្តងបើបន្តទៅទៀត លើសពី០០២ តើអាចមានប៉ះពាល់ទេ? មាន
ការរំដើបរំជួលទេ?

សៀន: មិនដឹងយ៉ាងម៉េច ។

កុសល: ចេះតែកាត់តទៅទៀត?

សៀន: កាត់តទៅទៀតហ្នឹងវាអាចប៉ះពាល់ខ្លះដែរ ជាទស្សនៈប៉ុន្តែ ។

កុសល: ចិត្តលោកពូវិញចង់ឲ្យមានតុលាការហ្នឹង ឬមិនចង់ឲ្យមានតុលាការហ្នឹងកើត?

សៀន: ទេ បើនិយាយពីផ្សះផ្សារ បើមានតុលាការបានន័យថាវាមានដម្រោះ បានមាន
តុលាការមិនថាអីចឹង បើផ្សះផ្សារចិត្តខ្ញុំមិនចង់ឲ្យមាន ប៉ុន្តែបើមានទៅហើយ មិនចង់ណា
បើមានរួចទៅហើយ ។

កុសល: តែមិនចង់ឲ្យមានតទៅទៀត ។

សៀន: បាទ វាថាមិនចង់ឲ្យមានតទៅទៀត ។

កុសល: ពូមានតាមដានដឹងអីខ្លះដែរ? ដូចថាតាមវិទ្យុ លឺអីខ្លះពីតុលាការ? ដូចថាពូយល់ថា
តុលាការហ្នឹងមានប្រយោជន៍អីខ្លះ? ព្រោះគេចំណាយលុយអស់រាប់រយលានខ្ញុំចេះតែ

ឆ្ងល់ ។ តើវាមានប្រយោជន៍អីខ្លះ ដូចលោកពួកអត់បានតាមដានដឹង វាមានប្រយោជន៍
អីខ្លះ គេចំណាយលុយអស់រាប់លាន ហើយតុលាការបំរើប្រយោជន៍អ្នកណា ខ្ញុំសួរដូច
ឆ្ងល់ ។

សៀន: បើដូចខ្ញុំគិត ខ្ញុំថាមានចំណាយច្រើនហើយ វាមានផលប្រយោជន៍របស់គេ ប៉ុន្តែយើង
អត់បានតាមដានគេបានយើងមិនដឹង ខ្ញុំដូចតែគ្នា ខ្ញុំមិនដឹង មិនដឹងផលប្រយោជន៍ទៅ
ខាងណា មិនដឹងជាខាងណាអ្នកធ្វើ ដល់អីចឹងលឺតែគេថា កាត់ទោសអ្នកនេះម្តងហើយ
កាត់ទោសអ្នកនោះទៀត ដល់អីចឹងកាត់អីក៏ញ័យម៉្លោះ អ្នកណាពីដើមមិញ និយាយរួម
អ្នកដែលកើតពីឆ្នាំ៧០ ឬក៏៧៣-៧៤ អ្នកណាក៏ខ្មែរក្រហមដូចតែគ្នាសម័យហ្នឹង ក្រាន់តែ
ថាមួយដំណាក់កាល ។

កុសល: សម្តេច ហ៊ុន សែន ក៏ខ្មែរក្រហម?

សៀន: បាទ ។ មានយូរ មានឆាប់ ។

កុសល: មានចូលមុនចូលក្រោយ?

សៀន: បាទ ។

កុសល: មានអ្នកផ្តាច់ខ្លួន ។

សៀន: មានអ្នកផ្តាច់ខ្លួន មានអ្នកផ្តាច់អហិង្សាការ មានអ្នកសមាហរណ៍ ។

កុសល: អីចឹងទាក់ទងនឹងការទម្លាក់កំហុសហ្នឹង កន្លែងហ្នឹងវាសំខាន់ទាក់ទងការដោះដូរដូចពូថា មិញ
តុលាការហ្នឹងច្បាស់ជាមានផលប៉ះពាល់ខ្លះហើយ វាមិនអត់ទេមិនអីចឹង មានការ
រំដើបរំជួលក្នុងភូមិ កាត់ទោសហ្នឹងកាត់ទោសកំរិតណា? ការទទួលខុសត្រូវដែលកំរិត
ណា? ឥឡូវមានការរំដើបរំជួលថាមានតទៅទៀត ដូចពូថាអីចឹងអ្នកខ្លះបារម្ភដែរ បញ្ហា
អស់ហ្នឹង ចេះតែតទៅទៀតទៅមិនដឹងកាលណាចប់ វាចេះតែមានការកុំក្លន ។

សៀន: បាទ ។

កុសល: ហើយកាលលោក ខុច ពូស្តាល់លោកខុច ទេ?

សៀន: លឺតែឈ្មោះទេ ។

កុសល: កាត់ជាប្រធានអីស-២១ នៅកុកខ្នងស្នែង ។ ពូដែលទៅខ្នងស្នែងទេ?

សៀន: អត់ទេ ។

កុសល: ពូដែលទៅភ្នំពេញទេ?

សៀន: មិនដែលទៅទេ ។

កុសល: គេថាកាត់ក៏ជាមេនៅខ្នងស្នែង មន្ទីរស-២១ ហ្នឹង កាត់ថាកាត់ធ្វើតាមបញ្ជាគេដែរ ។

ស្រៀន: រឿងហ្នឹងច្បាស់ហើយសម័យហ្នឹង ទាំងគេទាំងខ្ញុំ ខ្ញុំមិនធ្វើគេ ក៏គេធ្វើខ្ញុំ ដល់អីចឹងមនុស្ស
យករស់រានខ្លួន ដល់ធ្វើទៅវាប៉ះពាល់ វាមានការខុសម្នាក់ត្រូវម្នាក់ ប៉ុន្តែគ្រាន់តែថា អ្នក
ដែលទៅមុនវាដុតបាត់ទៅ វានៅអ្នកក្រោយ ដល់អីចឹងទៅអ្នកក្រោយវាក៏ដុតទៅដូច
គ្នា តែវាពិបាកអាចកំទាចអីចឹង បើអ្នកមុន ។

កុសល: ចុះអ្នកធ្វើតាមបញ្ជាគេត្រូវតែយកមកកាត់ទោសដែរ? ក្នុងទទួលទោសដែលអត់?

ស្រៀន: មិនដឹងត្រង់ហ្នឹង ។

កុសល: ដូច ខូច កាត់ថាកាត់ធ្វើតាមបញ្ជាគេទេ តែឥឡូវគេកាត់ទោសកាត់ ។ ពូយល់ថាអ្នក
ដែលគ្រាន់តែធ្វើតាមបញ្ជាគេ ក្នុងតែទទួលទោសដែលអត់?

ស្រៀន: បើនិយាយមែនទែនបើតាមទស្សនៈរបស់ខ្ញុំ វាមិនស្រណំ វាបទបញ្ជាអ្នកណាមួយ
ដែលហ៊ានប្រឆាំងនឹងបទបញ្ជា ។

កុសល: ជំនាន់ហ្នឹងគ្មានអ្នកណាដែលហ៊ានប្រឆាំងទេ?

ស្រៀន: បាទ ។

កុសល: បើយើងមិនធ្វើគេ គេធ្វើយើងហើយ?

ស្រៀន: បាទ ។ ដល់អីចឹងបើគិតទៅវាសមឲ្យមានអ្នកគេប្រើឲ្យធ្វើសោះ ដល់ទទួលទោសដូចតែ គ្នា
អីចឹងពិបាកសន្និដ្ឋានណាស់ ។

កុសល: មេដឹកនាំក្នុងតែទទួលទោសអត់? អ្នកដែលមេគេ?

ស្រៀន: អ្នកបញ្ជាផ្ទាល់ហ្នឹង ធម្មតាទឹកវាមិនដែលហូរបញ្ជូនសម្ភារទេ វាតែតែហូរមក
បណ្តោយស្រទាប់ តែមានពេលខ្លះគ្រាន់តែថាមកតិច ឬមកច្រើន តែតាមទស្សនៈរបស់ខ្ញុំ
អ្នកដែលបញ្ជាមានខុសហើយ មិនដឹងខុសប្រភេទណា គេកាត់ទោសសមរម្យ តែអ្នកមិន
បាននេះហើយ មកបញ្ជាឲ្យគ្នាធ្វើជាគ្នាពិបាកដែរ អីចឹងកាត់ទោសជារឿងផ្សេង អាហ្នឹង
ទស្សនៈខ្ញុំ ។

កុសល: ចុះសរុបមករបបឆ្នាំកាត់របបពាណិជ្ជកម្ម រហូតដល់សមាហរណកម្ម ក្នុងជំនាន់ពាណិជ្ជកម្មពូយល់
ថាពូជាជនរងគ្រោះ ឬក៏ថាជនបដិវត្តន៍ធ្វើតាមតែគេច្រាប ។

ស្រៀន: និយាយពីបុគ្គលខ្ញុំជាជនរងគ្រោះហើយ អាហ្នឹងធ្វើតាមបទបញ្ជាគេដែល យើងមិន
ទៅមើលនៅក្នុងរបប បើគេប្រើហើយយើងមិនទៅ

កុសល: ធ្វើតាមបញ្ជាគេរហូត?

ស្រៀន: តាមបញ្ជាគេ ។

កុសលៈ អីចឹងសរុបមកទាក់ទងនឹងរឿងផ្សះផ្សារហ្នឹង លោកពូថាតាមខ្ញុំយល់លោកពូថា ចង់ឲ្យ ឃើញមានមេដឹកនាំយកមកកាត់ទោស ប៉ុន្តែឈប់ត្រឹមហ្នឹង ត្រឹម០០២ទៅកុំឲ្យមានតទៅ ទៀត ។

សៀនៈ កុំឲ្យមានតទៅទៀតទៅ ។

កុសលៈ ខ្ញុំបមាថាយកកាត់ទៅដាក់ទោស តើកាត់ក្នុងទទួលទោសធ្ងន់ទេ កាត់ថាតាត់អត់បានធ្វើ ផង កាត់ថាអ្នកក្រោមជាអ្នកធ្វើ បើ តារួន ជា អត់ដែលសម្លាប់មនុស្សណាទេ មិន ដែលធ្វើអីផង អ្នកខាងក្រោមជាអ្នកធ្វើ ។ អីចឹងអ្នកណាជាអ្នកធ្វើ?

សៀនៈ អាហ្នឹងហៅថាម្យ៉ាងម្នាក់ទៀតហើយ គេឆ្លើយយករួចខ្លួនគេ ប៉ុន្តែនិយាយរួមយើងមិន ដែលគិតឲ្យឆ្ងាយទេ យើងគិតត្រឹមគ្រួសារតូច កូនខ្លួន ឬក៏កូនមិនខ្លួន មិនមែនមកពី កូនទេ សំខាន់មកពីអ្នកអប់រំ ឪពុកម្តាយហ្នឹងហើយ មេដូះហ្នឹងហើយ វាមិនដែលកូនកើតមក វាធំចេះកាន់កាំភ្លើងមុនឪនោះទេ ។

ប្រពន្ធៈ កុំនិយាយមែនអ្នកឲ្យកូន ។

សៀនៈ អាហ្នឹងហើយ បានថាវាដល់ប្រយោជន៍អាហ្នឹងជារឿងផ្សេងទេ ។ អាហ្នឹងយកពីសង្គម គេ សង្គមមុនមានម៉ាណាលក់ ។

កុសលៈ ឃើញនារីស្អាតមិនទៅញែកផង ។

សៀនៈ មិនហ៊ានមើលមុខគេផង ។

កុសលៈ ខុសសីលធម៌ ។

សៀនៈ ខុសសីលធម៌ឥឡូវ ។

កុសលៈ លោកពូចង់ឲ្យមេដឹកនាំទទួលទោសកំរិតធ្ងន់បំផុត គឺច ឬក៏ច្រើន?

សៀនៈ និយាយពីឲ្យពួកកាត់ទទួលទោស ពីដើមមិញរបបដាច់ការវាសំណំដែល ប៉ុន្តែវាមាន ហៅថាអង្គការសិទ្ធិមនុស្ស ឲ្យសមរម្យតែតុលាការកាត់ទោស គេវិនិច្ឆ័យទៅចុះ ។

កុសលៈ ស្រេចលើតុលាការ?

សៀនៈ ស្រេចទៅលើតុលាការ ។

កុសលៈ ពូជឿថាតុលាការហ្នឹងអាចផ្តល់យុត្តិធម៌ឲ្យទាំងសងខាងទេ?

សៀនៈ ខ្ញុំថាអាចមាន ។

កុសលៈ ហេតុអីបានពូយល់ថាអាច?

សៀនៈ ព្រោះក្នុងប្រទេសកម្ពុជាមានអង្គការសិទ្ធិមនុស្សចុះមកច្រើន ។

កុសលៈ ពូជឿជាក់លើអង្គនរជាតិ លើអង្គការសិទ្ធិមនុស្សច្រើន?

ស្មៀន: បាទ ដល់អីចឹងគេមិនមែនឲ្យភាគីទាំងសងខាង ខាងណាធ្ងន់ ឬខាងណាស្រាល វាក៏ត ទៅស្មើតែគ្នា ។

កុសល: ពូដែលគិតថាចង់ឲ្យដើម្បីការផ្សះផ្សារ ពូចង់ឲ្យសង្គមបច្ចុប្បន្នបំភ្លេចអតីតកាលចោលទេ

ស្មៀន: បាទ ទស្សនៈខ្ញុំចង់ឲ្យភ្លេចចោលអស់ទៅ ។

កុសល: តិច ឬច្រើន? ភាគរយ?

ស្មៀន: ភាគរយ ឲ្យភ្លេចអស់ទៅ កុំឲ្យគិតអតីត ។

កុសល: លោកពូមានការសប្បាយចិត្តទេ បានដឹងថាគេយកមេដឹកនាំរបបព្រះហ្ន៎ មកកាត់ទោស ? លោកពូសប្បាយចិត្តដែលទេ?

ស្មៀន: ធម្មតា ។

កុសល: តិច ឬច្រើន?

ស្មៀន: មធ្យម មិនអរពេក ហើយមិនខឹងពេក ។

កុសល: គុណការជារឿងមួយល្អ ឬយ៉ាងម៉េច?

ស្មៀន: ដូចថាមិនមែនតែម្នាក់ទេ មានមេធាវីរាងខ្លួន វាមិនល្អពេក អាក្រក់ពេកទេ ។

កុសល: ធម្មតា?

ស្មៀន: មធ្យមដូចគ្នា ។

កុសល: ពូជឿលើកម្មផលទេ? ដូចមេៗអស់ហ្ន៎ កាត់ទទួលទោសដោយសារតែកម្មផលរបស់ កាត់?

ស្មៀន: កម្មផលដែលកាត់សាង បើនិយាយពីធម៌ព្រះ ។

កុសល: ពូជឿតិច ឬច្រើន?

ស្មៀន: និយាយរួមមធ្យមដែលហ្ន៎ កាត់ធ្វើបានច្រើនក៏បាបច្រើន កាត់ធ្វើបានមធ្យមក៏បាន មធ្យម អាហ្ន៎ជារឿងកម្មផលរបស់កាត់ទៅចុះ ។

កុសល: លោកពូជឿថាគុណការហ្ន៎អាចជួយផ្សះផ្សារ សង្គមយើងបានទេមើលទៅ? ផ្សះផ្សារ រឿងជនរងគ្រោះ និងអ្នកដែរ?

ស្មៀន: ខ្ញុំគិតសង្ឃឹមពាក់កណ្តាល ។

កុសល: មធ្យម?

ស្មៀន: មធ្យមដែរ ។

កុសល: ហេតុអីមិនបានទាំងអស់?

ស្រ្តី: មិនបានទាំងអស់ នឹកឃើញថាខ្លួនភាគីទាំងសងខាងមិនទាន់បញ្ចប់ ចេះតែបន្តទៅទៀត អីចឹងគិតថាពាក់កណ្តាលទៅមធ្យម ។

កុសល: អីចឹងបានន័យថាអាចផ្សះផ្សារបាន បើយើងមិនបន្តទៅទៀត ។

ស្រ្តី: បាទ ។

កុសល: បន្តកាត់ទៅទៀតវាប៉ះពាល់ការផ្សះផ្សារ?

ស្រ្តី: បាទ ។

កុសល: យើងត្រូវគិតពីអតីតកាល រំលឹកឡើងវិញ? ក្នុងយើងរំលឹកឡើងវិញទេ ពីអតីត កាល?

ស្រ្តី: ដឹងអី ។

កុសល: គិត ឬច្រើន មិនក្នុង?

ស្រ្តី: មិនក្នុង ពីអតីតកាលចាស់ហ្នឹង?

កុសល: បាទ ។

ស្រ្តី: មិនក្នុងរំលឹកឡើងទេ វាដុតហើយឲ្យវាដុតទៅចុះ ។

កុសល: រំលឹកឡើងវិញវាប៉ះពាល់?

ស្រ្តី: រំលឹកឡើងវិញនាំតែសៅម៉ង់ ក្នុងអារម្មណ៍ថាបែកបែក ភ្លេចឲ្យវាភ្លេច ។

កុសល: លោកពូឆ្លើយថា លោកពូមិនសូវមានចំណាប់អារម្មណ៍ទៅលើតុលាការហ្នឹងទេ ហេតុអី លោកពូ? ដោយសារមិនតាមដាន មិនចាប់អារម្មណ៍?

ស្រ្តី: មិនបានតាមដាន មិនបានចាប់អារម្មណ៍ឲ្យច្បាស់លាស់ អត់មានអីស្តាប់ហ្នឹងកេ ។

កុសល: ទី១ អត់មានអីស្តាប់ ។ ឬមួយវាមិនសូវមានប្រយោជន៍?

ស្រ្តី: មិនសូវមានប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនឯង បើគិតមែនទែនទៅថាអាគ្នានិយមទៅចុះ គិតតែ ដល់ប្រយោជន៍ គិតតែខ្លួនឯង មិនបានគិតដល់អ្នកណា ។

កុសល: រវល់ការងារ?

ស្រ្តី: រវល់ការងារពេក ព្រលឹមចេញ ព្រលប់ចូល ស្រែចម្ការយើង ដល់ដល់ប្រយោជន៍ យើង គេអ្នកធំអីចឹង ទស្សនៈខ្លួនឯងស្រែចតែកាត់ចុះ ក្តាកាត់ ។

កុសល: ទុកអាហ្នឹងឲ្យរដ្ឋាភិបាលចុះ?

ស្រ្តី: ទុកឲ្យរដ្ឋាភិបាលក្តាកាត់ចុះ យើងគិតតែស្រែ គិតតែចម្ការ កាលយើងដេកព្រៃបានធ្វើ ស្រែ ធ្វើចម្ការណា ។

កុសល: ឥឡូវមានស្ថិរភាពប៉ុណ្ណឹងហើយ?

ស្រ្តី: ឥឡូវគេឲ្យធ្វើពេញថ្មីហើយ យើងធ្វើមិនបានហួបខ្លួនឯងវាអន់ពេក ។

កុសលៈ អីចឹងដូចជាថ្នាក់ដឹកនាំកិរិតណាទៅដែលទទួលខុសត្រូវក្នុងរបបហ្នឹង នៅក្នុងរបបព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ទី១ មេៗរាល់ថ្ងៃហ្នឹង ទី២ថ្នាក់ដឹកនាំតំបន់ ទី៣មេស្រុក ឬមេសន្តិសុខ ទី៤មេសហករណ៍ ឬកម្មាភិបាលគ្រប់ប្រភេទ?

សៀនៈ បើថា នេះឲ្យរដ្ឋាភិបាលកាត់តុលាការគេកិតកំពូលៗ ហើយកុំឲ្យមានតទៅទៀតដែរ ។ ហ្នឹងដល់កាត់ចូលតុលាការស្រេចលើកម្មរបស់គាត់ ។

កុសលៈ ដូចករណី លោក ខុច គាត់ធ្វើតាមបញ្ជាគេ លោកពូកិតថាគាត់ត្រូវតែធ្វើតាមបញ្ជា ពេលហ្នឹង ឬគាត់ត្រូវតែបដិសេធន៍ប្រឆាំង ភៀសខ្លួនរត់ចេញពីប្រទេស? ឧបមាថា លោក ខុច ពេលហ្នឹងគាត់ធ្វើតាមបញ្ជាគេដែរ តែមានជំរើសផ្សេងៗ ទី១ត្រូវតែ គោរពនឹងអនុវត្តតាមបញ្ជា ទី២គាត់អាចបដិសេធន៍ប្រឆាំង ជំទាស់នឹងអង្គការ ទី៣ ភៀសខ្លួនរត់ទៅក្រៅប្រទេស ឬក៏មានចម្លើយផ្សេងទៀតពេលហ្នឹង?

សៀនៈ ពេលហ្នឹងខ្ញុំគិតថា ផ្នែកនយោបាយវាចូលជ្រួតជ្រាបខ្លាំង ហ្នឹងតាមទស្សនៈរបស់ខ្ញុំ ដល់វាចូលជ្រួតជ្រាបខ្លាំងពេកគេចអត់បានទេ បើគេចបានដូចគ្នាថា៖ គេប៉ុណ្ណឹងដែរ ។

កុសលៈ ប៉ុន្តែសុខចិត្តគោរពអនុវត្តតាម ដោយសារកាត់ចូលខ្លាំង ។

សៀនៈ ហ្នឹងហើយកាត់ចូលកាត់ខ្លាំង ។

កុសលៈ តាមមើលកាត់អ្នកចេះដឹងម្នាក់ដែរ ពេលនិយាយទៅ គាត់ដូចដឹងច្រើន កាត់អ្នកច្បាស់ លាស់រឿងគោលនយោបាយ ចេះបារាំងទៀតកាហ្នឹង ។ ពូថាគាត់មិនអាចគេចខ្លួនបានទេ ពេលហ្នឹង?

សៀនៈ មិនមែនថាគេចមិនបានទេ បើគាត់គេចបានដូចគ្នា ។

កុសលៈ តែគាត់មិនចង់ ។

សៀនៈ គាត់មិនចង់ ។

កុសលៈ អីចឹងសរុបសេចក្តី តើពូយល់យ៉ាងណាចំពោះទង្វើរបស់ ខុច ពេលហ្នឹង? ត្រឹមត្រូវ ខុស ប៉ុន្តែពិបាកយល់ ខុសដោយសារកន្លែងកាត់កាប់កាន់ហ្នឹងមានការធ្វើទារុណកម្ម និងកាប់ សម្លាប់ ឬខុសដោយសារអំពើហ្នឹងវាខុសសីលធម៌ ។

សៀនៈ ខុសសីលធម៌ត្រង់អំពើដែលយើងធ្វើ ។

កុសលៈ ខុសប៉ុន្តែកាត់ពិបាកយល់?

សៀនៈ ពិបាកយល់ខ្លួនគាត់ ទៅខាងនេះវាខុស ដឹងតែដូច្នោះហ្នឹងវាខុសហើយ ប៉ុន្តែនៅតែធ្វើ ។

កុសលៈ សកម្មភាពរបស់ ខុច មានភាពត្រឹមត្រូវប្រសិនបើមនុស្សដែល ខុច បញ្ជាឲ្យសម្លាប់ហ្នឹង ជាសត្រូវរបស់រដ្ឋ, សកម្មភាពប្រឆាំងនឹងអង្គការដូចជាការលួចរបស់រដ្ឋ, ទី៣ភ្នាក់ងារ

សម្ងាត់របស់សត្រូវ កាសេបេ-សេអ៊ីអា ឬសត្រូវវណ្ណៈនាយទុនមូលធន បើសិនអ្នក
ដែលសម្ងាត់ហ្នឹងជាសត្រូវរបស់រដ្ឋ តើអ្វីដែលគាត់ធ្វើហ្នឹងត្រឹមត្រូវទេ?

សៀន: ហ្នឹងជាសត្រូវរបស់រដ្ឋ បើគាត់សំរេចចិត្តថាធ្វើមិនខុសទេ ។

កុសល: ព្រោះសត្រូវរបស់រដ្ឋ?

សៀន: គាត់អ្នកគ្រប់គ្រង វាទះរបស់គាត់ប៉ុណ្ណឹងដែរ ដល់ប៉ះសត្រូវធ្វើ ហ្នឹងមិនខុសទេ ។

កុសល: ភ្នាក់ងារសំនាត់ផ្សេងៗក៏ដោយ?

សៀន: ភ្នាក់ងារសម្ងាត់ដែលបំបែកបំបាក់រដ្ឋគេហ្នឹង ។

កុសល: សំនួរបន្តទៀតសុំពូជ្ឈល់ចម្លើយពី១-៥ដែរ ១តិច ៥ច្រើន ។ អ្នកដែលទទួលបញ្ហាធ្វើ
ទារុណកម្មនោះបានប្រព្រឹត្តិអំពើដែលត្រឹមត្រូវ ប្រសិនបើពួកគាត់ អ្នកដែលជំនាន់ហ្នឹង
គាត់ចេះតែធ្វើ ទី១ បើគាត់មិនធ្វើទេ គេធ្វើបាបគ្រួសារយើង ។

សៀន: អាហ្នឹងអីចឹងហើយ ។

កុសល: ត្រឹមត្រូវ?

សៀន: ត្រឹមត្រូវ ៦កភាព យើងមិនធ្វើគេក៏គេធ្វើយើង ។

កុសល: គ្រួសាររបស់គាត់ហ្នឹងមានគ្រួសារ?

សៀន: បាទ ។

កុសល: ពួកគាត់មិនត្រូវចាត់ទុកជាអ្នកបដិវត្តន៍ល្អម្នាក់?

សៀន: បាទ ។

កុសល: ពួកគាត់មិនធ្វើហ្នឹងចាត់ទុកថាមិនមែនជាអ្នកស្នេហាជាតិ? មិនស្មោះត្រង់ហ្នឹងអង្គការ

សៀន: មិនស្មោះត្រង់នឹងអង្គការទេ ។

កុសល: អីចឹងមនុស្សម្នាក់មិនអាចទទួលខុសត្រូវ ចូលក្នុងគោលការណ៍ទទួលខុសត្រូវ យើងអាច
សន្និដ្ឋានថា មនុស្សម្នាក់មិនអាចទទួលខុសត្រូវ ចំពោះអំពើដែលខ្លួនបានដឹង តែខ្លួនមិន
បានប្រព្រឹត្តិទេ ត្រឹមត្រូវទេ?

សៀន: បាទ ។

កុសល: មនុស្សម្នាក់មិនអាចទទួលខុសត្រូវចំពោះទុក្ខដ្ឋកម្ម ដែលខ្លួនត្រាន់តែធ្វើតាមបញ្ជាគេនោះ
ទេ? លោកពូឆ្លើយហើយ យើងត្រាន់តែធ្វើតាមបញ្ជាគេមិនត្រូវទទួលខុសត្រូវទេ?

សៀន: បាទ ទទួលខុសត្រូវអី យើងធ្វើតាមគេ គេប្រាប់ឲ្យយើងធ្វើ គេជាគ្រូយើង គេជាឪ
ពុកម្តាយយើង យើងធ្វើតាម ។

កុសល: ធ្វើហ្នឹងយើងខុសហើយ ។

សៀន: ខុសហើយ ដឹងថាខុសហើយ ។

កុសល: សមហេតុផល ព្រោះអង្គការតម្រូវឲ្យកាត់ធ្វើអីចឹង?

សៀន: អង្គការតម្រូវឲ្យធ្វើអីចឹង ដឹងតែខុសហើយ បើយើងប្រឆាំងក៏មិនកើត ប្រឆាំងប៉ះខ្លួន ឯង អីចឹងត្រូវតែធ្វើ ។

កុសល: ក្រោយមក ខុប គេកាត់ទោសឲ្យកាត់ជាប់៣៥ឆ្នាំ ដោយសារតែកាត់គេដាក់កុកកាត់ ប៉ុន្មានឆ្នាំហើយ គេបន្ថយសល់១៧ឆ្នាំវិញ លោកពូតិតថាការកាត់ទោស១៧ឆ្នាំហ្នឹងផ្តល់ យុត្តិធម៌ចំពោះកាត់ទេ?

សៀន: ខ្ញុំនិយាយលើកមុន តុលាការមិនអាក្រក់ពេក ក៏មិនល្អពេកដែរ យុត្តិធម៌តែងមាននៅលើ បុគ្គលរបស់មនុស្សយើងដែលបានប្រព្រឹត្តិ ។

កុសល: អីចឹងមធ្យម?

សៀន: មធ្យម ។

កុសល: តែលោកពូយល់ស្របទេ យល់ស្របខ្លាំងដែលដាក់ទោសកាត់ជាប់១៧ឆ្នាំហ្នឹង ។

សៀន: អាយុកាត់ប៉ុន្មានហើយ?

កុសល: ហុកសិបជាងហើយ ។

សៀន: ១៧ឆ្នាំទៀតចិតសិប ។

កុសល: ប៉ុន្តែគេថាកាត់ទទួលខុសត្រូវស្ថាប័នមួយ ស-២១ ស្ថាប័នមនុស្សច្រើន ១៤ពាន់នាក់ អ្នកដែលស្លាប់ជំនាន់ហ្នឹងក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់កាត់ នៅភ្នំពេញ មួយម៉ឺនបួនពាន់ នាក់ ប៉ុន្តែកាត់ជាប់កុក១៧ឆ្នាំ តែកាត់ថាកាត់ធ្វើតាមបញ្ជាគេដែរ?

សៀន: បើនិយាយមែនទែនថាធ្វើតាមបញ្ជាគេសមរម្យហើយ នៅសល់១៧ឆ្នាំទៀត ។

កុសល: សមហេតុផល?

សៀន: សមហេតុផល ហុកជាងហើយ នៅសល់១៤ឆ្នាំទៀត ចិតបួន បើនិយាយអ្នកធ្វើស្រែ ចម្ការដូចខ្ញុំ បើដីវិភាគគេមានធុរធារ គេមិនឆ្ងាយឆាប់ដែរ ដូចស្រែចម្ការដូចខ្ញុំទៅមិនដល់ ទេ ឆាប់មុនហើយ ។

កុសល: ឧបមាថាលោកពូជាចៅក្រមនៅតុលាការចុះ ឧបមាអីចឹង តើលោកពូក្នុងតែកាត់ទោស មេដឹកនាំទាំង៤រូបបែបណា? ចំលើយទី១ មិនបាច់កាត់ទោសទេ ដើម្បីសន្តិភាពនិង ដួរដួររា ទី២កាត់ទោសកំរិតស្រាល ទី៣ កាត់ទោសសមល្មម ទី៤កាត់ទោសឲ្យធ្ងន់ ចម្លើយមួយណាពូយក បើពូជាចៅក្រម ។

សៀន: ប្រសិនបើខ្ញុំជាចៅក្រម បើចង់ឲ្យប្រទេសជាតិដួរដួររាជាប់ គឺត្រឹមមធ្យមបានហើយ

កុសលៈ កាត់ល្មមៗ ?

សៀនៈ ល្មមៗ មិនរាក់ពេកហើយមិនជ្រៅពេក ។

កុសលៈ មួយទៀត លោកពួក្តីឆ្លើយដែលថាមេដឹកនាំជំនាន់ពាណិជ្ជកម្ម ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះផលប៉ះពាល់ទាំងឡាយណាដែលស្ថិតនៅក្រោមការបញ្ជារបស់កាត់ កាត់ជាមេបា ពូ ឯកភាពទេ?

សៀនៈ បាទ ។

កុសលៈ ច្រើន តិច?

សៀនៈ ល្មមដែរ ។

កុសលៈ មេដឹកនាំរបបពាណិជ្ជកម្មត្រូវកាត់ទោស ដោយមិនអាស្រ័យលើចេតនារបស់ពួកកាត់នោះទេ តែត្រូវកាត់ទោសទៅលើលទ្ធផល អ្វីដែលកាត់បានធ្វើ?

សៀនៈ បាទ ។

កុសលៈ កាត់ថាធ្វើហ្នឹងដើម្បីប្រទេសជាតិល្អ ធ្វើដើម្បីល្អ អីចឹងគួរតែកាត់ទោសតាមចេតនារបស់កាត់ ឬតាមសកម្មភាពជាក់ស្តែង? វាប៉ះពាល់មានការកាប់សម្លាប់ អីចឹងកាត់ទោសគេបែបណា ចេតនា ឬតាមសកម្មភាព?

សៀនៈ តាមចេតនាដែលកាត់ធ្វើល្អ បើមិនអីចឹងប៉ះពាល់ដល់អាក្រក់ ហ្នឹងជារឿងផ្សេងៗ

កុសលៈ កាត់ក៏មិនចង់អីចឹងដែរ?

សៀនៈ កាត់ក៏មិនចង់អីចឹងដែរ ។

កុសលៈ លោកពួកគិតថាមេដឹកនាំដូចលោកតា ប៉ុល ពត ហ្នឹងកាត់គួរតែដឹងថាគោលនយោបាយរបស់កាត់ ដូចជាការជម្លៀសប្រជាជន ការបង្កិតបង្កំធ្វើការហួសកំលាំង មហន្តរាយដល់ប្រទេសជាតិ កាត់គួរតែដឹងទេពេលហ្នឹង?

សៀនៈ ដឹង ។

កុសលៈ គិតថាកាត់ដឹងទេ?

សៀនៈ ដឹង ។

កុសលៈ លោកពូយល់ថាគ្រប់គ្នាសុទ្ធតែអនុវត្តតាមច្បាប់ ដូចថាលោកពូផ្ទាល់អនុវត្តច្បាប់ក្នុងរដ្ឋាភិបាល ក្នុងអង្គការពេលហ្នឹង គ្រប់គ្នាត្រូវតែអនុវត្តតាម?

សៀនៈ គ្រប់គ្នាត្រូវតែអនុវត្ត អត់មានប្រឆាំងបានទេ ។

កុសលៈ ពេលហ្នឹងលោកពូមានអារម្មណ៍ថាខ្លួនគិតទៅរបបហ្នឹង តាំងទ្រមាតិកាពេលហ្នឹងល្អទេ? គេបង្រៀនមក?

សៀវភៅ: វិភាគទៅវាមិនល្អប៉ុន្មាន មិនអាក្រក់ប៉ុន្មានដែរ ។

កុសល: ល្អយ៉ាងម៉េច អាក្រក់យ៉ាងម៉េចទៅពូ ប្រៀបធៀបឲ្យខ្ញុំដឹងផង ។

សៀវភៅ: ល្អគាត់ដឹកនាំហ្នឹងវាត្រូវហើយ ធ្វើការរួមគ្នាវាត្រឹមត្រូវ តែនៅទូទាំងប្រទេសឲ្យហូបបាយ រួម វាប៉ះពាល់ដល់ប្រយោជន៍ទស្សនៈរបស់មនុស្សម្នាក់ៗ គួរអ្នកណាចង់ទៅហូបបាយ ទាំងហ្នឹងទេ សូម្បីតែក្នុងគ្រួសារ៧-៨នាក់ នៅឈ្មោះប្រកែកគ្នា ទំរាំតែមួយ សហករណ៍ៗ រាប់ពាន់ រាប់ម៉ឺននាក់ ហ្នឹងទស្សនៈខ្ញុំថាល្អមិនក៏ល្អ អាក្រក់ក៏មិន អាក្រក់ពេក ល្អម ។

កុសល: ខ្ញុំឆ្ងល់ថាពេលហ្នឹងម៉េចមានអត់បាយ ប្រទេសយើងធ្វើស្រែក្របតែគ្នា ហេតុអ្វីអត់បាយ ខ្ញុំអត់យល់ ។

សៀវភៅ: មិនដឹងដែរ ស្រែបើនិយាយពីធ្វើស្រែពីមួយហិចតាសុទ្ធតែ៣-៤តោន តែប្រជាជនហូប បបរ ខ្ញុំឆ្ងល់នោះៗ ចង់សួរក្លាយឯង ។

កុសល: ម៉ឺនឆ្ងល់ទេម៉េចអីចឹង?

ប្រពន្ធ: ខ្ញុំឆ្ងល់ដែរ ខ្ញុំនៅភ្នំពេញលីអង្ករដាក់សុទ្ធតែឡាន សុទ្ធតែកាណូត ម៉េចអត់ឲ្យបាយហូប

កុសល: អ្នកមិនឃើញអង្ករច្រើនទេពេលហ្នឹង?

ប្រពន្ធ: អង្ករច្រើន បញ្ចេញតាមទូរទេះភ្លើង ។

កុសល: យកទៅណា?

ប្រពន្ធ: មិនដឹងយកទៅណា ដល់ពេលនេះឲ្យហូបនំប៉័ង ។

កុសល: ដែលស្លុកទេ ថាយកអង្ករទៅណា?

ប្រពន្ធ: មិនដែលហ៊ានសួរគេ គេឲ្យហូបនំប៉័ងមួយក្នុងមួយថ្ងៃ មួយពេលមួយកំណាត់ ហើយព្យា លីអង្ករ ពោះបាក់ដល់ឆ្អឹងខ្នង នំប៉័ងមួយដែរ មួយកំណាត់មួយពេល ។

កុសល: អង្ករហ្នឹងវាយកទៅណាទៅ?

ប្រពន្ធ: មិនដឹងយកទៅណា ។

កុសល: បើ៣តោន ហើយធ្វើស្រែទូទាំងប្រទេស ។

សៀវភៅ: បើធ្វើតែប្រជាពលរដ្ឋខ្ញុំមិនថាទេ កងទ័ពដូចខ្ញុំក៏ធ្វើស្រែដូចគ្នាដែរ ហើយប្រលងប្រណាំង ជាមួយសហករណ៍ដូចគ្នា ធ្វើស្រែណា ។

កុសល: សុទ្ធតែប្រលងប្រណាំងគ្នាជំនាន់ហ្នឹង?

សៀវភៅ: បាទ ម៉ូខាត់ត្យុងអង្គរវែង សុទ្ធតែស្រែកងទ័ពហើយ ទៅមើលភ្នំមានអាភ្លោះ អត់ទឹក បាចមនុស្សមានម៉ាស៊ីនណាជំនាន់ហ្នឹង ។

កុសលៈ នៅតែអត់បាយ ?

សៀនៈ នៅតែអត់បាយ បបរគល់ចេកដដែល បានគិតថាខ្ញុំឆ្ងល់ពេកមិនដឹងយកទៅណា យកទៅ ដុតចោលក៏មិនឃើញមានភ្នក់ភ្លើង ។

កុសលៈ ពេលហ្នឹងមិនដែលហ៊ានសួរទេ ?

សៀនៈ មិនដែលទេ ។

ប្រពន្ធៈ មិនដែលហ៊ានសួរទេខ្លាចឆាប់ គេរំលែងយស្នឹងអី ។

សៀនៈ ជួនកោះម៉ឺនបានបបរមួយរែកហ្នឹង ហុតតែ២ក្រុកអស់ហើយ ហើយ មានអីមានទៅហ៊ាន ហូបផ្លែអីខុស បើនិយាយពីដំណាំវិញ ដំឡូង ចេក ឯងដាំបានដូចគ្នា តែអត់ហ៊ានមាន ពេលកាប់ទេ ដាំខ្លួនឯងក៏មិនហ៊ានកាប់ខ្លួនឯង កាប់ទាល់តែមានច្បាប់ទម្លាប់ កាប់យកទៅ ដាក់រួមហូបទាំងអស់គ្នា ហូបបានតែផ្លែឈើព្រៃ ផ្លែកុយ គ្មានអ្នកណាដាក់រួមទេ ហូបបាន ហ្នឹងនិយាយពីកងទ័ព បើប្រជាពលរដ្ឋនៅតាមសហករណ៍មិនដឹងម៉េចទេ មិនបានឆ្លងកាត់ផង មិនដឹងគេពិបាកជាងខ្ញុំ ឬខ្ញុំពិបាកជាងគេ ។

កុសលៈ និយាយពីការលំបាក ត្រឡប់មកសម័យនេះ បន្ទាប់ពីសមាហរណកម្មមក លោកពូទុក ចិត្តអ្នកជិតខាង ទុកចិត្តលើការដឹកនាំ ភូមិ ឃុំដែរទេ ?

សៀនៈ រាល់ថ្ងៃទុកចិត្តច្រើនដែរ ។

កុសលៈ ចុះអ្នកជិតខាងអីក៏មានការទុកចិត្តគ្នាទៅវិញទៅមក សាមគ្គីគ្នា ?

សៀនៈ សាមគ្គីគ្នាទៅ គេអត់គេមករកយើងទៅ យើងអត់យើងទៅរកគេទៅ ។

កុសលៈ តើបច្ចុប្បន្ននេះលោកពូ-អ្នកម្នីមានម្ចាស់ការលើខ្លួនឯង ម្ចាស់ការក្នុងការចិញ្ចឹមជីវិត ការរស់នៅ តើមានម្ចាស់ការជាងពីមុន ឬយ៉ាងម៉េច ?

សៀនៈ សព្វថ្ងៃនេះដូចជាអត់មានអីខុសពីរបស់ហូបទេ ម្ចាស់ការខ្លួនឯងទុកឲ្យកូនចៅ ដីស្រែ ទុកទៅដែលខំកាំងពីណាណី ដុតពីនោះមកបាត់ដៃទេ មកពីផ្ទះទំរាំបានប៉ុណ្ណោះមិនឆ្ងាយ ទេលោកអើយ មានទៅចោលអត់ប្រយោជន៍ទេ ។

កុសលៈ តើលោកពូមានទំនុកចិត្តលើរាជរដ្ឋាភិបាលបច្ចុប្បន្នដល់កំរិតណាដែរ ក្នុងការផ្តល់យុត្តិ ធម៌ដល់ប្រជាជន តើមានភាពយុត្តិធម៌ទេរដ្ឋាភិបាលបច្ចុប្បន្ន? ពី១-៥ ១តិច ៥ ច្រើន តើរដ្ឋាភិបាលមានភាពយុត្តិធម៌ដល់កំរិតណា? ពូនិយាយឲ្យត្រង់ ។

សៀនៈ ខ្ញុំទុកចិត្តរដ្ឋាភិបាលត្រង់ថា ដែលខ្លះខាតគាត់មានជំនួយមកខ្លះ បើយើងធ្វើអ្វីមួយមិន ប៉ះពាល់ដល់រាជរដ្ឋាភិបាល យើងធ្វើអីក៏បានតាមចិត្ត ខ្ញុំទុកចិត្តត្រង់ថាគាត់មិនកាប់ សង្កត់អីប្រជាពលរដ្ឋ រកអីក៏រកទៅ កុំឲ្យតែរករបស់ខុសច្បាប់ របស់ខុសច្បាប់មាន

មាត្រាគេចែងហើយ ច្បាប់គេមានហើយ យើងរកខុសច្បាប់ធ្វើអី ធ្វើស្រែមិន ខុសច្បាប់ ដាំដុះឡើយ-ពីរវែ មួយហិច មិនខុសច្បាប់ ក្រុមហ៊ុនគេចេញមកឲ្យដាំ គេមិនទិញយើង ដាំធ្វើអី ជ្រុកស៊ីឯង ។

កុសលៈ ប្រសិនបើជាគោលនយោបាយក្នុងស្រុកភូមិហ្នឹងមក ពូយល់ថាមិនត្រឹមត្រូវ ពូហ៊ាន ជំទាស់ទេ?

សៀនៈ ទេ ។

កុសលៈ ខុសមាត្រាគោលនយោបាយរដ្ឋាភិបាលមកវាមិនត្រូវទៅហ្នឹងអី ពូយល់ថាមិនត្រឹមត្រូវ ពូហ៊ានជំទាស់ទេ រិះគន់កែលំអរដែលទេ?

សៀនៈ អត់ខ្លាចទេ បើជាគោលនយោបាយមកពីនោះផ្សេង មកដល់នេះផ្សេង ជំទាស់ដែរហ្នឹង ជំទាស់ដែលហ្នឹង ដល់ប្រយោជន៍មិនមែនចេះតែធ្វើតាមទេ ។

កុសលៈ ហើយសព្វថ្ងៃលោកពួកគាត់ទ្រទ្រង់មានការចូលរួមសកម្ម នៅក្នុងគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍ ស្រុក-ភូមិយើងដែលទេ? មានដែលចូលរួមដូចជាធ្វើជួរថ្នល់ ក្នុងសហគមន៍ ក្នុងភូមិ មានដែលចូលរួមប្រជុំដែលទេ?

សៀនៈ ចូលរួមប្រជុំ ធ្វើសាលា ។

ប្រពន្ធៈ ឈប់ធ្វើទាហាន ។

កុសលៈ លោកពូឈប់ឆ្នាំណា?

សៀនៈ ឈប់ឆ្នាំ២០០៨ ។

កុសលៈ ថ្មីៗនេះ ។

ប្រពន្ធៈ កាលវែកព្រះវិហារនៅវែកហ្នឹង ។

កុសលៈ នៅទៅវែកដែរ ។

សៀនៈ បាទ ។

កុសលៈ ដល់ហើយភស្តុតាង ។ អាជ្ញាធរភូមិស្រុកអីអត់មានបញ្ហាទេ ពូមានទំនុកចិត្ត?

សៀនៈ បាទ ។

កុសលៈ ច្រើន គឺច?

សៀនៈ មធ្យមដែល ។

កុសលៈ ហេតុអីបានមធ្យម?

សៀនៈ ខ្ញុំមិនទុកចិត្តដែលហ្នឹង ។

កុសលៈ ហេតុអី?

សៀន: ដល់វិបាកហៅទៅលើដួងមិនស្រួលដែល ។

កុសល: ខ្ញុំហរណ៍ជាក់ស្តែង?

សៀន: បាទ ខ្ញុំហរណ៍ ហៅប៉ៅចំហលើ យើងតូចតាចរកមិនបាន គេធំរកបាន របស់អីក៏ ដោយ ។

កុសល: ចង់និយាយថាអាជ្ញាធរឥឡូវក៏មានបញ្ហាពុករលួយខ្លះៗដែរ ចង់និយាយអីចឹង?

សៀន: បាទ មានខ្លះវាមិនដែលអត់ទេ មានខ្លះអត់ខ្លះ តែវាមានភាគតិច វាអត់ភាគតិច វាមាន កុណធម៌ភាគច្រើន សំរាប់ប្រជាពលរដ្ឋអាចមានទំនុកទុកចិត្តបាន មិនដល់មួយរយ ភាគរយ ក៏កោសិបដែរយើងអាចរស់បាន អាចពីនពាក់គេបាន ។

កុសល: ចុះជំនឿលើព្រះពុទ្ធសាសនា ពូជស្វាហ៍ទៅវត្តទេឥឡូវ?

សៀន: យាយទៅ តែខ្ញុំមិនដែលបានទៅវត្តហ្នឹងគេទេ ធ្វើទារហាន សឹកពីទារហានមិនដែលហ៊ាន ចូលវត្ត ។

កុសល: ពូជ្យលើព្រះពុទ្ធសាសនា តិច ឬច្រើន?

សៀន: ព្រះពុទ្ធសាសនាយើងជឿសំខាន់ខ្លួនយើង អនុវត្តន៍មិនខុសពីច្បាប់ទេ និយាយមែនទែន ព្រះពុទ្ធសាសនាគឺច្បាប់ហ្នឹងហើយ យើងធ្វើអំពើល្អវាបានដល់ល្អ ធ្វើអាក្រក់បានដល់ អាក្រក់ បាបក៏ដូចគ្នាវាកើតមកពីដល់ល្អ និងដល់អាក្រក់ បើយើងធ្វើដល់ល្អវាដែល បាប បើយើងធ្វើដល់អាក្រក់វាបាបហើយ វាដូចតែគ្នាបើគិតទៅ ។

កុសល: គោរពតាមសីល៥របស់ព្រះពុទ្ធ មិនលួច មិនសម្លាប់ មិនបោកប្រាស់ ពូជ្យទៅលើ សីល៥របស់ព្រះពុទ្ធ ។

សៀន: ហ្នឹងហើយ ជឿអីចឹងឯង អានេះដូចតែសីលធម៌ដូចតែគ្នា បើនិយាយពីពាក្យសំរាយ មកវិញ គេហៅថាសីលធម៌ទាំង៥ ប្រការហ្នឹងទៅ យើងកាន់កុំលួច កុំដឹក កុំស៊ី កុំទៅ ឬនៃ កុំទៅជេរម្តាយគេ កុំទៅជានឹងគេ កុំទៅលួចរបស់គេ យើងបានប៉ុណ្ណាហូបប៉ុណ្ណឹង យើងឃ្នានយើងអត់យើងសុំគេទៅ ។

កុសល: ភាគពុករលួយរបស់ពួកចំពោះក្រុមគ្រួសារ តើមានសារសំខាន់ជាងខ្លួនលោកពូ រាល់ថ្ងៃ នេះ?

សៀន: បាទ ។

កុសល: សំខាន់?

សៀន: សំខាន់នៅក្នុងគ្រួសារហ្នឹងឯង ខ្លួនឯងចំណាស់នេះហើយ ។

កុសល: ចុះចំពោះសង្គម និងខ្លួន អ្នកណាសំខាន់ជាង? គ្រួសារ និងសង្គម?

សៀន: គ្រួសារហ្នឹងឯង ។

កុសលៈ តើរដ្ឋាភិបាលបច្ចុប្បន្នដល់នូវសេចក្តីសុខ ដល់លោកពូ និងក្រុមគ្រួសារបានកំរិតណា ដែរ? ១តិច ៥ច្រើន?

សៀនៈ បាន ។

កុសលៈ បាន៣?

សៀនៈ មិនមែន៣ទេ ។

កុសលៈ ៤មធ្យម? លើសមធ្យម? ល្អដែរ?

សៀនៈ ល្អដែរ ។

កុសលៈ តើរដ្ឋាភិបាលបានដល់សន្តិសុខដល់ភូមិ-ឃុំ ដូចជាមានការសុខស្រួលជាមួយគ្នាក្នុងភូមិ បានកំរិតណាដែរ?

សៀនៈ បានកំរិតមធ្យមដែរ ។

កុសលៈ រឿងការពារប្រទេស តើរដ្ឋាភិបាលបច្ចុប្បន្នការពារប្រទេសជាតិបានកំរិតណា? ១តិច ៥ ច្រើន? ពូធ្លាប់បានទៅការពារប្រាសាទព្រះវិហារ?

សៀនៈ គិតទៅរាជរដ្ឋាភិបាលយើងអត់ធ្លាក់ខ្លាំងបំផុត គឺចង់រកសុខសន្តិភាព ដូចខ្ញុំជាហ្នឹងឯង អីចឹង បានទុកចិត្តរដ្ឋាភិបាល ៤ចុះ ។

កុសលៈ តើលោកពូមានជំនឿទៅលើប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ ដូចជាតុលាការខេត្ត-ស្រុកអីជាដើម ជឿទេ ជឿថាមានយុត្តិធម៌? ប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ តុលាការ ទប់មាថាពូមានរឿងក្តី មានរឿង អ្នកណាកេយកដី ហើយពូទៅតុលាការ ពូជឿជាក់ថាតុលាការរាល់ថ្ងៃហ្នឹង អាចរក យុត្តិធម៌ឲ្យលោកពូបានទេ?

សៀនៈ អាហ្នឹងពិបាកដែរ គិតទៅក្រដៅតែខ្ញុំទៅ កុំឈ្មោះនឹងស្រី កុំក្តីនឹងចិន ។

កុសលៈ អីចឹងវាតិច?

សៀនៈ ភាគតិចណាស់ខ្ញុំមិនសូវជឿប៉ុន្មានទេ ព្រោះយើងអ្នកក្រ តែអត់លុយហើយធ្វើអីមិន បានទេ គេដាក់តែមួយប្រាំមកងទឹកមុខយើង មិនងងឹតមុខខ្លួនឯងក៏ងងឹតមុខ តុលាការ យូរៗកោះហៅម្តងទៀត មិនធ្លាប់មានប្តឹងផ្តល់អី តែតាមខ្ញុំសង្កេតមើលវា អីចឹងមែន ។ អាហ្នឹងមិនមែនមកពីរាជរដ្ឋាភិបាលទេ ។

កុសលៈ មកពីមនុស្ស បុគ្គល ។

សៀនៈ មកពីបុគ្គលដែលអនុវត្តន៍ខុសរឿង ។

កុសលៈ អីចឹងខ្ញុំត្រឡប់ទៅរបបពន្ធុវិញ ប្រសិនបើគេថាខ្ញុំធ្វើតាមបញ្ជា ក្នុងរបបនោះពីព្រោះ ខ្ញុំជឿមាតិកាបដិវត្តន៍របស់អង្គការ ថាមាតិកាមួយត្រឹមត្រូវ តើពូឯកភាពទេ?

ស្បៀន: ទូទៅប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុង គេហៅថាប្រែប្រួលពីសង្គមមួយទៅសង្គមមួយ អ្នកណាក៏គេ មានជំនឿដែរ គេមានជំនឿ មានទុកចិត្តដែរ ប៉ុន្តែដល់ដូយទៅវិញវាខុសរឿង ដល់អីចឹង វាមិនអស់ទុកចិត្តទេ តែធ្វើម៉េចបើទៅហើយ ។

កុសល: ក្នុងរបបហ្នឹងក្នុងនាមជាជនបដិវត្តន៍តស៊ូ ជាទាហានម្នាក់ ខ្ញុំកាំទ្រអង្គការ គោលនយោ បាយរបស់អង្គការដើម្បីមានសង្គមនិយម ធ្វើឲ្យប្រទេសក្លាយជាប្រទេសបដិវត្តន៍ រឹង មាំ និងជាកម្រិតពិភពលោកបានឃើញ ជំនាន់ហ្នឹងលោកពូជ្រីថាអ្វីដែល ប្រឹងធ្វើដើម្បី ឲ្យប្រទេសយើងក្លាយជាប្រទេសសង្គមនិយម មានបដិវត្តន៍រឹងមាំទេ ជំនាន់ហ្នឹង?

ស្បៀន: បើតាមទស្សនៈខ្ញុំជឿពាក់កណ្តាល មិនជឿពាក់កណ្តាល ឥឡូវមិនបាច់គិតអី យើងគិត ថាមនុស្ស ហើយយើងគិតតែក្រុមគ្រួសារតូច ទំរាំតែបានល្អមិនឆ្ងាយទេ តែឆ្ងាយ ប៉ះពាល់ខ្លះ ប៉ុន្តែច្រើនណាស់ ចុះទំរាំតែកែប្រែប្រទេសជាតិ អីចឹងបានគាត់ថាអ្នកណា មិនចូកមិនចែវ កុំយកជើងរាទឹក ភាគច្រើនណាស់អ្នកដែលជ្រះស្រឡះ ភាគតិចអត់ទេ កែប្រែសង្គមពិបាកណាស់ ។

កុសល: អីចឹងពូមិនសូវជាជឿប៉ុន្មានទេ?

ស្បៀន: មិនសូវជាជឿប៉ុន្មាន តាមមើលទប់មិនរួច ព្រោះមិនមែនមានតែយើង វាមានគេដែរ

កុសល: ពេលនោះពូមានគិតថាបើសិនជាមិនដើរតាមគោលនយោបាយ របស់បក្សជំនាន់ហ្នឹង ឬ មាគ៌ាបដិវត្តន៍ជំនាន់ហ្នឹងទេ គឺថាខ្មាំងក្នុងជួរនិងក្រៅជួរ អាចនឹងបំភ្លេចបំផ្លាញប្រទេស យើង ដូចជារវ័ណ្ណៈ អធន ដូចពួកខ្មាំង ពួកវៀតណាមជាដើម ពូបារម្ភទេពេលហ្នឹង?

ស្បៀន: បារម្ភ ។

កុសល: បើសិនជាមិនធ្វើតាមទេ ។

ស្បៀន: បើមិនធ្វើតាមទេ ជាខ្មាំងក្នុងជួរហើយ អីចឹងវាចូលទៅខ្សែបង្កប់លិចកើត ។

កុសល: បង្កប់ស៊ីរូងផ្ទៃក្នុង?

ស្បៀន: បង្កប់ស៊ីរូងផ្ទៃក្នុង ។

កុសល: បើសិនបើខ្ញុំគោរពតាមបញ្ជាថ្នាក់លើ គ្រួសារខ្ញុំនឹងរួចផុតពីគ្រោះភ័យ ត្រឹមត្រូវទេ?

ស្បៀន: បាទ តែបើពិចារណាខ្លួនឯងក៏មិនត្រូវប៉ុន្មានដែរ វាខុស ។

កុសល: ខុសយ៉ាងម៉េច?

ស្បៀន: ខុសពីសង្គមមុន យើងធ្លាប់ទៅសង្គមមុន ដល់អីចឹងរបបនេះផ្សេង របបនោះផ្សេង ទាហានណាដែលដើមមុំព្យាយាមយើងធ្លាប់បាយលុយមិនថាអីចឹង ដល់មកហូបរួមអីចឹងទៅវា ពិបាក មនុស្សម្នាក់ៗ គេអ្នកមានគេមិនចង់ហូបរួមដូចយើងទេ អ្នកក្រទេដែលធ្វើបាន ។

កុសលៈ ប៉ុន្តែចេះតែគោរពតាមបញ្ជាទៅឲ្យរួចដុតពីគ្រោះភ័យ ។

សៀនៈ អ្នកមានគេបន់ឲ្យតែមានសង្គ្រាមទៀត សំរាប់គេអ្នកមាននោះ ។

កុសលៈ ត្រឡប់មករាជរដ្ឋាភិបាលបច្ចុប្បន្នវិញ ពូសុំផ្តល់ចំលើយពី១-៥, ១មិនត្រឹមត្រូវទាល់តែសោះ, ៥ ត្រូវខ្លាំងណាស់ ។ អ្វីដែលខ្ញុំរំពឹងចង់បានបំផុតពីរាជរដ្ឋាភិបាលបច្ចុប្បន្ននោះគឺថា ប្រជាពលរដ្ឋទាំងអស់អាចប្រកបរបរ និងមានជីវភាពល្អ ហើយមានសុវត្ថិភាព ។

សៀនៈ អាហ្នឹងត្រឹមត្រូវហើយ ។

កុសលៈ ពូឲ្យលេខប៉ុន្មាន?

សៀនៈ ត្រឹមត្រូវ ។

កុសលៈ ៤ ត្រូវ, ៥ ត្រូវខ្លាំងណាស់ ។

សៀនៈ ៥ ទៅ ។

កុសលៈ មួយទៀតទី២ ប្រសិនបើលោកមានភាពឆ្លៀតឆ្លាលពីបទបញ្ជារបស់រដ្ឋាភិបាល អ្វីដែលល្អបំផុតសំរាប់លោកពូគឺថាត្រូវធ្វើអ្វីៗ ដែលរដ្ឋាភិបាលតំរូវឲ្យ ដើម្បីរួចដុតពីគ្រោះថ្នាក់ ។ មានន័យថា រដ្ឋាភិបាលដាក់គោលមាគ៌ាមក ទោះបីពូយល់ថាត្រូវ ឬខុស ក៏ដោយ ដើម្បីសេចក្តីសុខត្រូវតែធ្វើតាម ឬពូហ៊ានជំទាស់ដែរ?

សៀនៈ បើមាគ៌ាដែលដាក់មក រាជរដ្ឋាភិបាលដាក់មកប្រជាពលរដ្ឋមានទំនុកទុកចិត្តថាមាគ៌ាហ្នឹងត្រឹមត្រូវ មានសេចក្តីសុខហើយ ហ្នឹងធ្វើតាម ប៉ុន្តែចេញមកតែរាងមិនទំនងក៏អាចហ៊ានជំទាស់ដែរ បើយើងធ្វើមិនត្រឹមត្រូវ ព្រោះយើងមានពិសោធន៍វាខុសម្តងហើយកុំឲ្យខុសទៀត ។

កុសលៈ មូលហេតុមួយសំរាប់គាំទ្ររដ្ឋាភិបាលនោះថាខ្ញុំ មិនចង់ឲ្យសង្គមជាតិគ្មានអ្នកគ្រប់គ្រង និងអស្ថិរភាពតទៅទៀត? ត្រឹមត្រូវទេ?

សៀនៈ បាទ ។

កុសលៈ ពូចង់ឲ្យសង្គមមានស្ថិរភាព?

សៀនៈ ឲ្យមានស្ថិរភាពដូចសព្វថ្ងៃហ្នឹងទៅ ឲ្យវាល្អប្រសើរ ។

កុសលៈ គាំទ្រឲ្យរាជរដ្ឋាភិបាលកាត់បន្ថយឥទ្ធិពលជនជាតិបរទេស? តើពួកគាំទ្រកាត់បន្ថយជនជាតិបរទេសទេ?

សៀនៈ ឥទ្ធិពលជនជាតិបរទេស ដូចជាពួកអរិយធម៌ខាងសិល្បៈអីចឹង?

កុសលៈ រួមទាំងអ្នកមករកស៊ី មកយកដីធ្លី បរទេសចូលមកប្រទេសយើងច្រើនណាស់មិនអីចឹង ចូលមកសេរី តើលោកពួកគេទ្រទ្រង់កាត់បន្ថយឥទ្ធិពលជនជាតិហ្នឹងទេ ជនជាតិបរទេស ដូចជាជនជាតិចិន វៀតណាម ជាដើម ។

សៀនៈ អាហ្នឹងបើចិត្តខ្ញុំចង់ទ្រទ្រង់កាត់បន្ថយខ្លះដែរហ្នឹង ។

កុសលៈ តិច ឬច្រើន?

សៀនៈ មធ្យម ។

កុសលៈ ពូមានបារម្ភទេ?

សៀនៈ បារម្ភឥឡូវ ដីធ្លីបារម្ភខ្លះបើដី ទាហរណ៍ថាភ្នំដុះខ្ញុំ ភ្នំក្រសារខ្ញុំមាន៥ ហិចតា ឬ១០ ហិចតា បើជាគោលដៅរបស់រដ្ឋចំតែម្តង អាហ្នឹងគ្មានបញ្ហាទេ ខ្លះតែអ្នកបង្កើន ពីរដ្ឋមក តម្លៃថែកបំផុតជាងរដ្ឋាភិបាល ជំទាស់ដែលហ្នឹង បារម្ភរឿងហ្នឹងរាល់ថ្ងៃ ខ្លះកេ យកជាអីចឹង ។

កុសលៈ គោលបំណងនៃបង្កើតច្បាប់ កុំឲ្យប្រជាជនប្រព្រឹត្តិបទឧក្រិដ្ឋ ត្រឹមត្រូវទេ?

សៀនៈ ត្រឹមត្រូវហើយ ។

កុសលៈ ជនជាតិបរទេសឥឡូវច្រើនដែរ មានចិនមកយកដី ក្រុមហ៊ុនមកយកដីរាប់ពាន់ហិចតា មិនដឹងយ៉ាងម៉េចទេ ដល់អីចឹងទៅប្រទេសយើង ។

សៀនៈ ប្រទេសយើងពិបាក យូរៗទៅអត់មានខ្មែរ ។

កុសលៈ ខាងនោះមកពីសៀម ។

សៀនៈ អត់មានខ្មែរទេសញ្ញាតិគេអស់ ។

កុសលៈ ជម្លោះថ្មីៗ ពួកវៀតណាមថាពួកសៀមវាឆ្លុត អញយកតែដីស្រែ ។ ពួកសៀមចង់បាន ដុំថ្ម វៀតណាមថាពួកសៀមល្ងង់ អញយកតែដីស្រែខ្មែរទេ ។

សៀនៈ ថ្មស៊ីអីកើត ។

កុសលៈ អា នោះយកដីស្រែពីខាងនោះមកវិញ ។

សៀនៈ ត្រូវមានអីខាត រាល់ថ្ងៃវាល្បោះចង់បានប្រាសាទតាមាន់ ប្រាសាទតាក្របី ដុំថ្ម ប្រាសាទ ព្រះវិហារមានស្តីសុទ្ធតែដុំថ្ម ដាំស្តីកើតត្រង់ហ្នឹង ដឹកត្រង់សេមិមុតផង កូន៣ដើមហ្នឹង មិនដឹងប៉ុន្មានសតវត្សមកហើយ ផ្ទៃឈោងដល់មិនទៅលេបផង កនេប៉ុនភ្លេងឥឡូវខ្ញុំ ទៅ នៅ៣ខែ សម័យវៃមុនដំបូងមួយឆ្នាំ កាលហ្នឹងអត់ទាន់ដុះ ដល់ដុះបានមួយស្រុល ដុះ ហើយកាលប្រាសាទលានឥន្ទ្រី បាញ់គ្នាបែកបាក់វាភ្លេងប៉ុន្មានយប់ប៉ុន្មាន ថ្ងៃគ្នា ចង់លេង ជាមួយខ្មែរម៉េចបាន លេងមិនបានទេ ពិបាកដែរ រឿងធ្វើអីមិនដឹងទេ បើថារឿងធ្វើ

សង្ក្រាន្ត ៗម បើថាបាញ់ពិបាកដែរ បើថាធ្វើអីផ្សេងៗ មិនដឹងទេ ជាទឹក លុយជាទឹកប្រាក់អី
អាហ្នឹងខ្មែរក្របែបយក ។

កុសលៈ ត្រឡប់ទៅរបបពាណិជ្ជកម្មលោកពូ ចង់សួរនិយមន័យជាជនបដិវត្តន៍ល្អមួយរូប គឺជាមនុស្ស
មកពីក្រសួងកសិកម្ម ជាជនបដិវត្តន៍ពិតប្រាកដ និងជាជនស្នេហាជាតិហ៊ានពលីជីវិត
ប្រឆាំងនឹងខ្មាំងសត្រូវ ត្រឹមត្រូវទេ?

សៀនៈ ត្រឹមត្រូវហើយ ។

កុសលៈ លោកពូយល់ថាខ្លួនឯងជាជនបដិវត្តន៍ល្អម្នាក់ទេ ជំនាន់ហ្នឹង?

សៀនៈ បាទ គេហ៊ានធ្វើប៉ុណ្ណឹងគេល្អហើយ ល្អត្រឹមត្រូវហ៊ានពលីជីវិតដើម្បីបដិវត្តន៍ហើយអា
ហ្នឹងដូចថា យើងបច្ចុប្បន្ននេះ គេហៅហ៊ានពលីជីវិតដើម្បីជាតិ បដិវត្តន៍និងជាតិមិនខុស
គ្នា គ្រាន់តែកែប្រែពាក្យសដីតែប៉ុណ្ណឹង ។

កុសលៈ ត្រូវមានការស្មោះត្រង់នឹងអង្គការ អនុវត្តន៍គោលការណ៍របស់អង្គការដោយឥតខ្ចោះ
ត្រូវទេ?

សៀនៈ ត្រូវហើយ ។

កុសលៈ ត្រូវហ៊ានលះបង់ទ្រព្យសម្បត្តិផ្ទាល់ខ្លួន ប្រឹងប្រែងធ្វើការដើម្បីប្រយោជន៍សមូហភាព
ដូចពូថាកន្លែងហ្នឹង ពូមិនពេញចិត្តដែរ?

សៀនៈ មិនឯកភាពទេ ។

កុសលៈ ម៉េចអីចឹង?

សៀនៈ យករបស់ខ្លួនឯងទៅឲ្យអ្នកដទៃយ៉ាងម៉េចទេ ខំចង់ឆាប់ ។

កុសលៈ ជំនាន់ហ្នឹងពូមិនយល់ថាធ្វើសហករណ៍ហ្នឹងល្អទេ?

សៀនៈ ទេ មិនល្អទេ ។

កុសលៈ ម៉េចអីចឹង ដាក់រួម សម្បត្តិរួម?

សៀនៈ គោក្របី អំពែ ខំពីកេរ្តិ៍ម៉ែដូនតា មកដាក់រួម ឆាប់គោរាប់ក្របីអស់ ។

កុសលៈ ត្រង់ហ្នឹងមួយពូមិនឯកភាព?

សៀនៈ មិនឯកភាពទេ ។

កុសលៈ ថាមិនល្អ?

សៀនៈ មិនល្អ វាមិនដែលខ្មែរយើងពិណព័ណ័យមកវាមិនដែល ប្រទេសគេអ្នកដទៃក៏វាមិនអីចឹង
ដែរ ទើបតែមានប៉ុន្មានប្រទេសដែលធ្វើហ្នឹង វាដូចថាមិនទំនងបើខ្ញុំ ទស្សនៈខ្ញុំមិនឯកភាព
ទេ ។

កុសលៈ លោកពូជារបបពន្លឺហ្នឹង លោកពូគាំទ្រ និងគោរពតាមច្បាប់វិន័យរបស់អង្គការជាតិ និងប្រតិបត្តិតាមមាតិកាសំរាប់ក្សយ៉ាងម៉តម៉ាត់ ត្រឹមត្រូវ?

សៀនៈ បើមិនគោរពវាមិនកើត ។

កុសលៈ អីចឹងពី១-៥ ពូគោរពត្រឹមណាដែរ?

សៀនៈ ធ្វើម៉េចមួយល្មម មួយរស់បាននៅ បានសុខ បានរស់ ។

កុសលៈ គ្រឿងបំបែកបច្ចុប្បន្នវិញ និយមន័យតួនាទីរបស់ប្រជាពលរដ្ឋល្អមួយរូប គឺជាមនុស្សធ្វើការ ដើម្បីកសាងកិត្តិនាម និងកេរ្តិ៍ឈ្មោះជាតិកម្ពុជានៅតំបន់ ត្រឹមត្រូវ?

សៀនៈ បាទ ។

កុសលៈ លោកពូធ្វើទាហានដឹងស្រាប់ហើយ រហូតដល់២០០៨ ។

សៀនៈ ធ្វើល្អដាក់ប្រជាពលរដ្ឋទូទៅ ធ្វើល្អបានល្អហើយ ។

កុសលៈ អីចឹងពូទៅការពារតំបន់ព្រះវិហារដែរ? កាលហ្នឹងគេឲ្យទៅការពារប្រាសាទវិហារ កាលហ្នឹង គេឲ្យទៅការពារ?

សៀនៈ បាទ ។

កុសលៈ ចូលរួមវែងជាមួយពួកថៃកាលហ្នឹង?

សៀនៈ គេមួយក្រឡឹងដែរ ខ្ញុំនៅកងពល៤២ ។

កុសលៈ ម៉េចដែលពួកកាលហ្នឹង ពេលទៅវែងពួកថៃហ្នឹង?

សៀនៈ វាមិនហ៊ានដង និយាយភាគច្រើនតំបន់នេះគ្មានទាហានរដ្ឋាភិបាលទេ ពួកឈុតខ្មៅវា និយាយវាជាអត់មានទេ សុទ្ធតែទាហានខ្មែរក្រហមទាំងអស់ ។

កុសលៈ វាខ្លាច វាធ្លាប់ជួបប្រទះពីមុន?

សៀនៈ វាខ្លាច វាធ្លាប់ជួបប្រទះ ដល់អីចឹងមិនដឹងម៉េច ដាក់តែមួយក្រឡឹងក៏ស្ងាត់ទៅ ដូចថាមិនចង់ ។

កុសលៈ មួយទៀតប្រជាជនកម្ពុជាដែលល្អមួយរូប គឺជាមនុស្សតែងតែគោរពច្បាប់ និងអាជ្ញាធរ មានសមត្ថកិច្ច ពូឯកភាពទេ?

សៀនៈ ឯកភាព ។

កុសលៈ ភាគរយ?

សៀនៈ បាទ បើយើងមិនគោរពសមត្ថកិច្ច អាជ្ញាធរ សង្គម ធ្វើម៉េចកើតជាពលរដ្ឋល្អ ។

កុសលៈ អីចឹងសព្វថ្ងៃពូនឹងធ្វើអ្វីៗទាំងអស់ ដែលរដ្ឋាភិបាលដាក់បញ្ជាឲ្យអនុវត្តន៍?

សៀនៈ បាទ ។

កុសលៈ ក្នុងនាមពូជជនស្នេហាជាតិ ពូជនឹងប្រយុទ្ធប្រឆាំងដើម្បីការពារប្រាសាទ បើសិនជា ទាហានថៃចូលមកទៀត ពូហ៊ានទេ?

សៀនៈ ខ្លាចអី ឈប់មិនទាន់បានមួយឆ្នាំផង ។

កុសលៈ ខ្ញុំនឹងតវ៉ាប្រសិនបើរដ្ឋាភិបាលមិនការពារប្រាសាទនេះបាន ពូឯកភាពទេ?

សៀនៈ បាទ មិនដែលលឺប្រាសាទព្រះវិហាររបស់សៀមឯណា លឺតែរបស់ខ្មែរពីណាពីណី មក ។

កុសលៈ ពួកហ្នឹងចេះតែល្បិចយកទៅណា ។

សៀនៈ ល្បិចលិចកើតឈ្មោះឆ្នាំក្នុង ។

កុសលៈ ខ្ញុំប្រឆាំងដាច់ខាតប្រសិនបើរដ្ឋាភិបាលបំពានលើសិទ្ធិរបស់ខ្ញុំ? លោកពូឯកភាពទេ តិច ឬច្រើន?

សៀនៈ ឯកភាពច្រើន ។

កុសលៈ ខ្ញុំនឹងប្រឆាំងដាច់ខាត ប្រសិនបើរដ្ឋាភិបាលបច្ចុប្បន្នបំពានលើសិទ្ធិមនុស្ស?

សៀនៈ បាទ ។

កុសលៈ តិច ឬច្រើន?

សៀនៈ មធ្យម ។

កុសលៈ ជិតចប់ហើយ គ្រឡប់មកចុងក្រោយវិញ ខ្ញុំសរុបសេចក្តីមកទេ ទាក់ទងនឹងការវាយ តម្លៃទៅលើផលប្រយោជន៍ដែលភ្ជាប់ទៅនឹងតុលាការ ។ និយាយរួមតុលាការហ្នឹងមាន សារសំខាន់អ្វីខ្លះ? តុលាការកាត់ក្តីខ្មែរក្រហមសព្វថ្ងៃ ទី១អ្វីដែលខ្ញុំពេញចិត្តចំពោះ តុលាការនេះ គឺថាតុលាការបង្កើតនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ប្រសិនបើគេបង្កើតនៅប្រទេស ក្រៅ គេបង្កើតនៅក្នុងស្រុក ពូពេញចិត្តមួយណាផង?

សៀនៈ បង្កើតតុលាការកាត់ទោសខ្មែរក្រហមនៅប្រទេសកម្ពុជា ខ្ញុំដូចឆ្ងល់ដែរ តែនិយាយមែន ទែនទស្សនៈខ្ញុំកម្ពុជាជាអ្នកខុស មានតែបង្កើតនៅកម្ពុជា នៅបង្កើតប្រទេសគេ ម៉េចកើត បើប្រទេសគេអត់មានខុសផង ប្រទេសគេអត់មានប្រែប្រួលសង្គម ដល់អីចឹងទាល់តែ បង្កើតនៅប្រទេសកម្ពុជា ។

កុសលៈ តែវាមានប្រយោជន៍ទេបង្កើតនៅក្នុងស្រុកយើង ។

សៀនៈ មិនដឹង ។

កុសលៈ ពូពេញចិត្តដែលតុលាការហ្នឹងធ្វើនៅស្រុកយើង តិច ឬច្រើន?

សៀនៈ ល្អមដែរ មធ្យម ។

កុសលៈ តុលាការនេះនឹងធ្វើឲ្យប្រទេសកម្ពុជា ក្លាយទៅជាប្រព័ន្ធតុលាការដែលល្អជាងនេះ តុលាការនេះនឹងក្លាយទៅជាតុលាការកម្ពុជា ធ្វើឲ្យប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌យើងមានយុត្តិធម៌ ពូ ជឿទេ?

សៀនៈ បាទ ។

កុសលៈ ជឿថាតុលាការអាចធ្វើឲ្យប្រទេសយើងមានប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ល្អជាងមុនទេ?

សៀនៈ មានប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ល្អឃើញ បានគេយកមកដាក់កម្ពុជា ហ្នឹងជាកម្ពុជា ហ្នឹងជាកម្ពុជា ។

កុសលៈ មានតិច មានច្រើន?

សៀនៈ មធ្យម ។

កុសលៈ គួនទើបសំតុលាការហ្នឹងពិតជា មានសារៈសំខាន់ក្នុងការការពារកុំឲ្យមេដឹកនាំប្រទេសទៅអនាគតកុំឲ្យប្រព្រឹត្តិដូចរបបព្រះបាទសីហនុ ។ តើពូជឿថាតុលាការហ្នឹងអាចការពារកុំឲ្យអំពើហ្នឹងកើតឡើងទៀត?

សៀនៈ បាទ ។

កុសលៈ តិច ឬច្រើន?

សៀនៈ ច្រើន ។

កុសលៈ ខ្ញុំជឿថាសាលាក្តីជាមធ្យមប្រយោជន៍ប្រជាជនទទួលបានយុត្តិធម៌?

សៀនៈ បាទ ។

កុសលៈ តិច ឬច្រើន?

សៀនៈ ច្រើន ។

កុសលៈ ខ្ញុំពេញចិត្តដែលតុលាការនេះមានចៅក្រមខ្មែរចូលរួម? តិច ឬច្រើន?

សៀនៈ ច្រើន ។

កុសលៈ វាពិតជាមានសារៈសំខាន់ដែលតុលាការនេះមានសមាសភាពអន្តរជាតិចូលរួម? ពូចង់ឲ្យជនបរទេសចូលរួមទេតុលាការ?

សៀនៈ ដូចមិនទុកចិត្តពួកបរទេសសោះ ។

កុសលៈ ហេតុអ្វី?

សៀនៈ ពីព្រោះមិនមែនសញ្ជាតិខ្លួនយើង សំខាន់ទឹកលុយ ។

កុសលៈ ពួកហ្នឹងមកចង់បានលុយ?

សៀនៈ ចង់បានលុយ សំខាន់សញ្ជាតិខ្លួនឯង ខ្មែរខ្លួនឯងបានទុកចិត្តខ្មែរខ្លួនឯង បើដល់សញ្ជាតិ គេវាមិនត្រូវទេ មិនទុកចិត្ត ប៉ុន្តែមិនមែនមិនទុកចិត្តទាំងស្រុងទេ ទស្សនៈយើងបានម្តង មិនសូវទុកចិត្តប៉ុន្មានទេ ប៉ុន្តែបើវាកើតទៅហើយឲ្យកើតចុះ ។

កុសលៈ ពូនិយាយហើយដើម្បីសន្តិភាព គឺពូឯកភាព កុំឲ្យមានកាត់ក្តីលើសពី០០២ ហ្នឹងឯកភាព ខ្លាំង?

សៀនៈ បាទ ។

កុសលៈ ពេលដែលគេធ្វើការរិះគន់ទៅលើតុលាការហ្នឹង ពូដែលលឺគេរិះគន់ដល់តុលាការហ្នឹង ទេ?

សៀនៈ អត់ដែលលឺទេ ។

កុសលៈ បើសិនជាគេរិះគន់តុលាការហ្នឹងពូមានការអន់ចិត្តទេ?

សៀនៈ គួរនាំទីនេះអត់មានអន់ចិត្តអីទេ ។ បើមើលឃើញជាន់ខ្ញុំ គេពិនិត្យឃើញតុលាការហ្នឹង មិនល្អ គេរិះគន់បែបជាប្រកចេញហើយ ។

កុសលៈ ខ្ញុំកាំទ្រតុលាការនេះទោះបីសារសំខាន់របស់តុលាការនេះ មិនទាន់មានភាពជាក់លាក់ក៏ ដោយ ពូឯកភាព ឬមិនឯកភាព? ខ្ញុំកាំទ្រតុលាការនោះបីតុលាការមានភាពស្រពិច ស្រពិលក៏ដោយ ពូកាំទ្រដែរ? គឺច ឬច្រើន?

សៀនៈ ឯកភាព ។

កុសលៈ ពូកាំទ្រតុលាការគឺច ឬច្រើន? ពី១-៥?

សៀនៈ មធ្យម ។

កុសលៈ មិនសូវជាកាំទ្រប៉ុន្មាន?

សៀនៈ បាទ ។

កុសលៈ ពាមានន័យថាមិនសូវជាកាំទ្រប៉ុន្មានទេ?

សៀនៈ បាទ ។

កុសលៈ តើលោកពូគិតថាអ្វីដែលកើតឡើងក្នុងរបបពាឆ្នាំ ពី៧៥-៧៩ហ្នឹង វាជាហេតុការណ៍ មួយមិនអាចជៀសវាងបាន ពូគិតថាអ្វីៗ ដែលកើតឡើងនៅក្នុងរបបពាឆ្នាំអាចជៀស វាងបានទេ?

សៀនៈ អត់ជៀសបាន ទៅអត់រួច វាទៅរឿងហ្នឹងទៅហើយ យើងធ្វើដំណើរទូកហ្នឹងចេញទៅ ហើយ មកវិញក៏មិនកើត មិនអាចជៀសបានត្រូវតែទៅ ។

កុសលៈ វាជារឿងមួយគួរឲ្យសោកស្តាយ ប៉ុន្តែយើងត្រូវសំឡឹងមើលទៅអនាគតដោយមិនគិតពី អតីតកាលទៀត?

សៀនៈ បាទ គិតទៅអនាគតខ្ញុំឯកភាព ។

កុសលៈ គឺច ឬច្រើន?

សៀនៈ ខ្ញុំឯកភាពច្រើន ។

កុសលៈ ពូមានវិប្បដិសារីទេដែលថាលោកពូបាន ពាក់ព័ន្ធនឹងរបបហ្នឹង?

សៀនៈ មាន ដេកគិត អង្គុយគិត វាមិនសម វាមិនគួរ ដូចជាមិនមានរបបហ្នឹងក៏ដូចជាខ្ញុំមិន បានបែកស្រុកបែកស្រែ បែកភូមិ បែកបងបែកប្អូនអី បើតាមមើលហើយរស់នៅជុំ គ្នា ដល់មានរបបហ្នឹងទៅបែកគ្នាទៅទីណាត់ទីណែន អាហ្នឹងទស្សនៈខ្លួនឯងវានឹកឃើញ តែរបបហ្នឹងវាអន់ចិត្តដែរ ។

កុសលៈ អីចឹងលោកពូជឿនូវរឿងរ៉ាវដែលបានកើតឡើង លោកពូជឿថាជំនាន់ហ្នឹងមានការកាប់ សម្លាប់អីចឹងមែន?

សៀនៈ មែនទេដឹង ។

កុសលៈ ប្រាប់តាមគ្រង់លោកពូជឿដែរ?

សៀនៈ ខ្ញុំជឿថាមានមែន ។

កុសលៈ ហេតុអីបានលោកពូជឿ លោកពូមិនដែលបានឃើញផង?

សៀនៈ ទូទៅអីចឹងហើយ ខ្ញុំជឿថាវាមានមែន ព្រោះឃើញតាមអង្គភាពខ្លះដែលរកមនុស្សមាន ខុសមានត្រូវអីចឹង ដល់ខុសយកគ្នាទៅធ្វើនេះធ្វើនោះ ដាក់ទោស ឬដាក់ពន្ធនាគារ ដូចមិនសម ហេតុមិនសមដល់ទេ ។

កុសលៈ អីចឹងលោកពូមានពេលខ្លះមានភាពខ្មាសអៀន សោកស្តាយ ឬវិប្បដិសារីដែលពាក់ព័ន្ធ នឹង របបហ្នឹង ពូមានពេលខ្លះមានអារម្មណ៍ខ្មាសអៀនគេទេ ឬយ៉ាងម៉េច?

សៀនៈ វាណាស់ពេកទៅហើយរឿងខ្មាសអៀន ខ្មាសខ្លួនឯង ពីនោះមកសម័យនេះទៅនឹកឃើញ ខ្មាសក្មេងសារក្រោយ គេរៀន ឯងចាស់ចង់ដឹងបំបំបែកបានរៀននៅតែក្នុងព្រៃ គេថាដុះ សរសរៗ មានអីមានតែអង្រឹង ដល់អីចឹងនឹកឃើញកុំតែមានរបបហ្នឹងមក អញមិនដល់ ថ្នាក់នេះ មិនស្រួលមានដុះមានសំបែងរស់នៅដូចគេ មានម៉ែមានឪ ស្លាប់ រស់នៅក្នុងក្រុម គ្រួសារខ្លួនឯង ដល់អីចឹងនឹកអន់ចិត្ត ប៉ុន្តែមិននិយាយ និយាយធ្វើអីផង ទៅមិនរួចបាន មិននិយាយ ។

កុសលៈ អីចឹងគ្រឿងបំបែកការដុះដុះវិញ ចំណុចធំ ចំណុចចុងក្រោយ ធ្វើម៉េចឲ្យមានការដុះ ដុះវិញ? ពេលយើងនិយាយដល់របបហ្នឹង យើងគួរទប់កំហឹងក្នុងចិត្ត?

សៀនៈ បាទ រឿងការដុះដុះវិញតែកាលកន្លងផុតហើយ ដូចខ្ញុំនិយាយអីចឹង ផុតហើយកុំឲ្យមាន រំលើងមក គេថាកុំឲ្យមានលើកទី២ រឿងហ្នឹងទុកក្នុងចិត្តតែខ្លួនយើងទៅចុះ មិនមាន គំនុំអីទៀតទេ ឲ្យវាចប់រលាយសាបសូន្យផុតបាត់ចុះ ។

កុសលៈ ជឿលើបុណ្យបាប កម្មពៀរ?

ស្មោះ: ជឿលើកម្មពៀរ របស់អ្នកដែលសាងបាប គឺបាបទៅ អ្នកណាដែលសាងល្អ ក៏ល្អអីចឹង ។

កុសល: រាល់ថ្ងៃលោកពូនៅមានការអន់ចិត្ត ឬក៏ហឹងក្នុងខ្លួន?

ស្មោះ: អត់ទេ ។

កុសល: គ្រាន់តែមានការសោកស្តាយបន្តិចបន្តួច?

ស្មោះ: ការសោកស្តាយបន្តិចបន្តួច គ្មានកំហឹងគ្មានអីទេ ។

កុសល: ចុះការអត់ទោសឲ្យគ្នាទៅវិញទៅមក លោកពូអ្នកដែលធ្វើខុសទប់មាថាតុលាការមិនបាន កាត់ទោសក៏ដោយ តើលោកពូគិតថាក្នុងតែមានការសុំទោសទៅវិញទៅមក?

ស្មោះ: អីចឹងហើយ ការអត់ទោសហ្នឹង ភ្នាក់ភ្នាមមិនចង់ នេះជាបទបញ្ជាដូចតែគ្នា យើងក៏មិន ដឹងថាគ្នាធ្វើអីចឹង យើងក៏មិនទៅជាន់គ្នា ថាឲ្យឯងខុសនេះខុសនោះ ចេះដឹងអីជាង កេ អាហ្នឹងអត់ទោសឲ្យគ្នាបាន អត់ទោសឲ្យគ្នាទៅ ភ្នាក់មិនចង់ធ្វើដែរ បើនិយាយមែនទែន ទៅ មនុស្សម្នាក់ៗ មានអ្នកណាចង់ខុសមិនថាអីចឹង ។

កុសល: ប៉ុន្តែធ្វើយ៉ាងម៉េចទៅដើម្បីឲ្យមានការអត់ទោស? ធ្វើម៉េចទៅទប់មា បើជនម្នាក់ៗ កេ អ្នកប្រព្រឹត្តិ ម្នាក់ទៀតជាអ្នករងគ្រោះ ធ្វើម៉េចឲ្យពីរនាក់ហ្នឹងអត់ទោសឲ្យគ្នា ទៅវិញ ទៅមក ។

ស្មោះ: អាហ្នឹងទាល់តែមានតុលាការជួយ បើនិយាយមែនទែនទាល់តែមានរដ្ឋាភិបាលកែសំរួល ។

កុសល: ឲ្យរដ្ឋាភិបាលចូលរួមកែសំរួល ។

ស្មោះ: កែសំរួលអីចឹងទៅ ឲ្យអត់ទោសឲ្យគ្នា ហើយមានពួកអង្គការសិទ្ធិមនុស្សអីចឹងគេមក ជួយឯងនេះ ជាសិទ្ធិរបស់មនុស្សដូចគ្នា ឲ្យនិយាយរឿងល្អកុំនិយាយរឿងចាស់ហ្នឹង យើង បំភ្លេចរាងខ្លួន ឯងក៏ភ្លេច ខ្ញុំក៏ភ្លេច ។

កុសល: ឲ្យស្ងួតយល់?

ស្មោះ: ស្ងួតយល់ពីគ្នាទៅវិញទៅមក សាមគ្គីគ្នាទៅ ។

កុសល: ពូដែលធ្លាប់និយាយរឿងសាច់រឿងកើតឡើងប្រាប់កូនចៅពូដែរ? របបព្រះនរោត្តម?

ស្មោះ: មិនដែលនិយាយផង ខ្ញុំលឺនឹកឃើញវាមិនដឹងទៅហើយ ឲ្យវាមិនដឹងតែម្តងទៅ មិនដែល និយាយប្រាប់ ។

កុសល: អ្នកម្នាក់ក៏មិនដែលនិយាយប្រាប់ទេ?

ស្មោះ: មិនដែលនិយាយទេ ។

កុសល: ឲ្យវាកន្លងផុត?

ស្មោះ: ឲ្យវាកន្លងផុតទៅ ផុតទៅហើយ ។

កុសលៈ ហើយកូនដែលធ្លាប់សួរដែរ?

សៀនៈ វាមិនដែលសួរផង វាមិនដែលលឺថាយ៉ាងម៉េចផង ។

កុសលៈ ទៅរៀនគេមិនដែលសួរដែលពីរបបហ្នឹង?

សៀនៈ មិនដឹងអីគេ មិនដឹងគេសួរអត់ មិនដែលបានសួរវា គេសួរដែលហើយ ប៉ុន្តែវាប្រាប់ ថាមិនដឹង ឪពុកម្តាយមិនប្រាប់ វាម៉េចដឹង ខ្ញុំលាក់ទុកមិនបាច់ឲ្យកូនចៅដឹងទេ ។

កុសលៈ មានអីបន្ថែមចុងក្រោយទេ? ណែនាំឲ្យកូនចៅជំនាន់ក្រោយ លោកពូជាអ្នកតស៊ូម្នាក់ ចូលគាំទ្រពី៧៣ ដូចទើបតែចប់២០០៨ ធ្វើសង្គ្រាម ធ្វើយុទ្ធជនហ្នឹង គឺថាកាន់កាំភ្លើង មួយជីវិត ។

សៀនៈ បានខ្ញុំថាខ្ញុំ សំណូមពរសព្វថ្ងៃចង់ឲ្យបានសេចក្តីសុខ និងស្ថេរភាព ឲ្យកម្ពុជាយើងមាន សុខ កុំឲ្យស្តាល់ជាតិថាឥឡូវច្បាំងអីទេលោកអើយ ពិបាកណាស់ធ្វើសង្គ្រាមមិនស្រួល ទេ សំណូមពរដល់រដ្ឋាភិបាលធ្វើម៉េចឲ្យបានសុខ កែប្រែសង្គម ប្រជាពលរដ្ឋយើង ឲ្យបានដូច សព្វថ្ងៃហ្នឹងទៅ កុំឲ្យមានការឈ្នះប្រកែក អីចឹងបានខ្ញុំប្តេជ្ញាខ្លួនខ្ញុំបើសិនជាចោរពីខាង ក្នុងខ្លួនឯងមិនលូកដៃទេ តែបើចោរពីចម្ងាយ ដូចជាអ្នកជិតខាង រដ្ឋាភិបាល ធ្ងន់លុះគិះទៀនដែរហ្នឹងខឹងដែរ ពីណាពីណាខ្មែរមកនិយាយសៀម ពិបាក ។

កុសលៈ ខ្ញុំសុំបញ្ចប់ត្រឹមហ្នឹងហើយអរគុណលោកពូច្រើន ហើយខាងសាលាគេដូនមានរបស់តិចតួច មក ពីខាងកូនសិស្ស និងស្រី ដូនជាការដឹងគុណ ។ ជានិមិត្តរូប ជាការអរគុណ ដែលពូ បានចូលរួមក្នុងការស្តារស្នង់មតិហ្នឹង ហើយសង្ឃឹមថាលទ្ធផលយើង ធ្វើចប់នៅអន្លង់វែង បន្តទៅធ្វើនៅម៉ាឡេទៀត ។

សៀនៈ ខ្ញុំក៏សង្ឃឹមថាធ្វើតទៅទៀតបានល្អ សុខសុវត្ថិភាព ។

កុសលៈ បាទ គិតថាយើងខ្មែរវែងខ្មែរវែងច្រើនមកហើយ ឈាមបង្កូរឈាមវាល្អមដល់មួយ យើងរូប រួមគ្នា ដូនដូនរជាតិ អីចឹងបានថាសុកស្មាញរឿងបញ្ហាតុលាការ សុកស្មាញបន្តិចធ្វើទៅ តាមអន្តរជាតិក៏មិនកើត វាចេះតែតទៅទៀត នឹកឃើញមានការរំជើប រំជួល មានបញ្ហា ច្រើន អីចឹងបានថាយើងនិយាយរឿងការដូនដូន ដូចលោកពូថា ម៉ិញតស៊ូគ្នាទៅវិញទៅ មក ដូចខាងលោកពូក៏តស៊ូសំបើមណាស់ ពីខាងក្រៅក៏តស៊ូទំរាំ បានប៉ុណ្ណឹងដែរ មានអ្នកខ្លះ ពិការជើង ពិការដៃ មើលក្នុងភូមិ ខ្នកក្រែកក៏មានអីចឹង បានថាខាងក្នុងមិនសូវបានយល់ ពីបញ្ហាអស់ហ្នឹងទេ មិនបានស្វែងយល់ទេ ការលំបាកពី ខាងលោកពូ យើងគិតទៅការដូន ចត់ តាមខ្ញុំសិក្សាមកឃើញមានទាំងសងខាង កាលណាវែងវាយីទាំងសងខាងវាបួស ។

សៀនៈ ធម្មតាជះទឹកដាក់គ្នា មិនមែនទឹកតែម្ខាងទេ ទឹកទាំង២នាក់ ។

កុសលៈ កាលណាយើងលេងទឹក ជះគ្នាទៅវិញទៅមក វាទឹកទាំង២នាក់ ។

សៀនៈ ក្នុងឯងជះមក មិនមែនអីមិនទឹកឯណា ទឹកដូចតែគ្នា អីជះទៅក្នុងឯងក៏ទឹក ។ អាហ្នឹង ធម្មតា រឿងបាបទឹកដាក់គ្នាវាតែងទឹករាងខ្លួន គ្រាន់តែទឹកតិច មួយទឹក ច្រើនតែប៉ុណ្ណឹង ទឹកធ្ងន់ទឹកស្រាលតែប៉ុណ្ណឹង ។ កាលយើងដម្លោះជាមួយថ្ងៃហ្នឹងខ្ញុំនឹកឃើញ អញទៅធ្វើ ទាហានទៀតហើយ អញមិននៅទេ ទៅទៀតហើយ អញនៅមិនបានទេ អាណាក៏មក យ៉ាប់ម៉្លេះ សន្តិភាពមិនទាន់បានប៉ុន្មានឆ្នាំ ធ្វើស្រែមិនទាន់បានអស់ដីផង មានកើត សង្គ្រាមជាមួយថ្ងៃទៀត ប៉ុន្តែខ្ញុំថាអាព្វកនេះក៏ខ្ញុំមិនទុកចិត្តប៉ុន្មាន មិនទាន់ទុកចិត្តខ្លួនឯង ប៉ុន្តែបើនិយាយពីឪពុកម្តាយខ្ញុំគាត់និយាយប្រាប់មកតូចៗ គាត់ថា កូនអើយទៅណាក៏ ដោយ រកស៊ីបានរកស៊ីស្រប តំបន់ព្រំដែនកូនឯងកុំនៅឲ្យសោះ សុខសប្បាយៗជាងគេ តែមានទុក្ខក៏ទុក្ខជាងគេដែរ គាត់ធ្លាប់មានបទពិសោធន៍ ក៏មិនដឹងបានគាត់ប្រាប់ដល់ប៉ះខ្លួន ឯងវាងអាចម៍ ចំអាចម៍ដដែល មិនចង់នៅទេ ព្រំដែន ចុះយើងធ្វើកងទ័ព ទៅយកដីក្នុង ម៉េចបានអ្នកណាគេឲ្យ អាហ្នឹងរបស់គេ មិនមកយកតាមព្រំដែន បើមិនអីចឹងដីវិតម៉េច បានរស់កើត នៅព្រំដែនទៅ មិនដឹងធ្វើម៉េចខ្លួនឯងចាស់វាមិនបញ្ហាទេ នឹកឃើញថាមាន សង្គ្រាមវាមិនដែលអាយុ២០០ ដែរ យ៉ាងច្រើន១០០ អ្នកខ្លាំងបំផុតហើយនៅ១០០ ។

កុសលៈ ខ្ញុំអ្នកសៀមរាបដែរតា ខ្ញុំអ្នកកំពង់ក្តី កើតនៅភូមិប្រាសាទ កំពង់ក្តី ស្រុកស្រុកនិកមមាន អីឆ្ងាយណា ។ ហើយឪពុកខ្ញុំពួកវៀតណាមចាប់កាលឆ្នាំ៨៣ គេថាចេញក្បាល ចូលកន្ទុយ ចាប់ជំនាញហ្នឹងឡើងគាត់លឺឡើងអស់រលីង ចង់ស្លាប់ចេក ។

សៀនៈ ចាប់កាលហ្នឹងមិនមែនធម្មតាទេ សុទ្ធតែច្រកស្បែក ។

កុសលៈ ច្រកស្បែក ហើយនឹងចង់មេដាយ២រូតទាញឡើងទៅលើ សន្ទប់ទម្លាក់មកជះទឹក ហើយ ខ្ញុំចាំព្រឹត្តិការណ៍ហ្នឹងរហូត ខ្ញុំកាលហ្នឹងអាយុប្រហែលជា១៣ឆ្នាំ បានខ្ញុំចាំ មួយអាទិត្យ ឲ្យ ម្តាយខ្ញុំនាំទៅមើល ហើយពួកវៀតណាមបណ្តើរចង់ស្លាប់សេកគាត់មក ក្នុង ពីក្រោយមក ពេលហ្នឹងចាំវ៉ៃឡើងបែកមុខអស់ហើយ ហើយចាំរហូត ពេលហ្នឹងខ្ញុំចេះ តែគិតថាវាជួរចត់ អ្វីដែលខ្ញុំចាំមក ចាំបានប៉ុណ្ណឹង អីចឹងបានថាសង្គ្រាមពេលហ្នឹងហិនហោច ឆ្នាំកាត់របប៣ ឆ្នាំផ្សេង ដល់បន្ទាប់មកទៀត៨២-៨៣នេះ ។

សៀនៈ នៅតែមានរឿង ។

កុសលៈ ខាងនេះដាច់ដៃដាច់ជើង ខាងនោះមានពួកវៀតណាមធ្វើបាប យើងថាមានតែវ៉ៃគ្នាខ្មែរ យើងឈឺទាំងសងខាង មិនមែនតែខាងក្រៅទេ ខាងក្នុងក៏អីចឹងដែរ ដល់ថ្នាក់ចៅហ្វាយ

ស្រុក គេចាប់យកទៅធ្វើបាបដល់លីឡីដល់សព្វថ្ងៃមានធ្វើអីកើតសព្វថ្ងៃ អាយុកាត់
ប្រហែលដំណាលពូដែរ បង្ក ១-២ឆ្នាំ កាត់ក៏អ្នកតស៊ូម្នាក់ដែរ ដើម្បីជាតិ ។

ស្រៀន: ចុះ ពុយ រឿង យើងមិនចៅហ្វាយស្រុកបន្ទាយស្រី សព្វថ្ងៃហ្នឹង ដល់កាត់ឆ្នាំតទៅបាន
គេច ។

កុសល: ពូរឿង ហ្នឹង?

ស្រៀន: បាទ ។

កុសល: ស្គាល់ពុកខ្ញុំ ស្គាល់ក្នុង ហៅអាខុមៗ ហៅសុទ្ធតែអីចឹង ហៅពុកខ្ញុំសុទ្ធតែអាទៅវិញទៅ មក
ស្គាល់ក្នុង ពេលទៅប្រជុំរៀនជាមួយក្នុង ពុកខ្ញុំគេវែហើយលែងដឹងអីកាត់លែងចង់ តែម្តង
កាត់ឈប់តែម្តង កាត់បាក់ស្បាត ។

ស្រៀន: ទារុណកម្មវាធ្ងន់ធ្ងរពេក ។

កុសល: បាទ ធ្ងន់ធ្ងរពេក អីចឹងសរុបមកឈឺទាំងសងខាង ពេលយើងឈ្មោះក្នុង ដូចលោកពូថា
ម៉ិញអីចឹង ។

ស្រៀន: អត់មានឈឺបរទេសណា ឈឺខ្មែរហ្នឹង ទាំងសងខាង ។

កុសល: ជះទឹកប្រឡាក់ទាំងសងខាងមែន ជះភក់ប្រឡាក់ភក់ ជះឈាមប្រឡាក់ឈាមទាំងសង
ខាង ។

ស្រៀន: សរុបលទ្ធផលទៅអត់មានបរទេសសោះ សុទ្ធតែខ្មែរ ។

កុសល: កើតក្បែរៗក្នុង ក្បែរភូមិ-ឃុំជាមួយ ។ អីចឹងអរគុណលោកពូហើយ ខ្ញុំទៅខាងនោះ
បន្តិច ។

ស្រៀន: អត់អីទេ

កុសល: អរគុណហើយពូ ។

« ចប់ »